

ZESDE BIJDRAGE
TOT DE KENNIS DER
ICHTHYOLOGISCHE FAUNA
VAN
AMBONA,
DOOR
P. BLEEKER.

Toen ik, thans drie jaren geleden, mijen eerste bijdrage tot de kennis der Amboinsche visschen schreef, vermoedde ik niet dat ik in de gelegenheid zou gesteld worden achtereenvolgens meerdere artikels (1) over dit onderwerp te leveren. Dank zij der welwillendheid van den heer D. S. HOEDT, hebben de naspelingen naar van Amboina nog niet herwaarts gezondene vormen niet opgehouden en met de meeste belangloosheid zijn die nieuwe vormen ter mijner beschikking gesteld. Zoo ontving ik in Februarij 1855 weder eene zeer rijke verzameling van Amboina, bestaande uit niet minder dan 150 vischsoorten, welker namen hieronder volgen. Een paar jaren geleden wareu nog geene 60 soorten met voldoende zekerheid van Amboina bekend. In mijn eerste bijdrage tot de kennis der vischfauna van Amboina bragt ik dat cijfer op 116, in de tweede op 153, in de

(1) Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Molukschen eilanden. Visschen van Amboina en Ceram. Nat. Tijdschr. Ned. Ind. III p. 229—309. Nieuwe Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Amboina, ibid. III p. 545—568.

Derde Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Amboina, ib. IV p. 91—130.

Vierde Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Amboina, ib. V p. 317—352.

Vijfde Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Amboina, ib. VI p. 455—508.

derde op 217, in de vierde op 298 en de vijfde op 362 (1). De nieuwe verzameling van den heer HOEDT brengt dat cijfer op niet minder dan 428, en dat der mij bekende visschen uit den Molukschen Archipel op 712.

Pisces Amboinenses Collectionis Hoedtianae.

1. <i>Apogon Hartzfeldii</i> Blkr.	32. <i>Upeneus barberinus</i> CV.
2. " <i>moluccensis</i> Valenc.	33. " <i>barberinoïdes</i> Blkr.
3. " <i>roseipinnis</i> CV.	34. " <i>pleurospilos</i> Blkr.
4. * <i>Diploprion bifasciatum</i> K. v. H.	35. " <i>trifasciatus</i> CV.
5. <i>Grammistes orientalis</i> Bl.	36. <i>Mulloïdes flavolineatus</i> Blkr.
6. * <i>Serranus bontoïdes</i> Blkr.	37. <i>Upeneoïdes vittatus</i> Blkr.
7. " <i>celebicus</i> Blkr.	38. * " <i>moluccensis</i> Blkr.
8. * " <i>guttatus</i> CV.	39. * " <i>sulphureus</i> Blkr.
9. * " <i>Hoedtii</i> Blkr.	40. <i>Dactylopterus orientalis</i> CV.
10. " <i>micropion</i> Blkr.	41. <i>Pterois volitans</i> CV.
11. " <i>Sebae</i> Blkr.	42. " <i>zebra</i> CV.
12. <i>Serranichthys altivelis</i> Blkr.	43. * <i>Platycephalus bataviensis</i> Blkr.
13. <i>Mesopriion amboinensis</i> Blkr.	44. * <i>Taenianotus triacanthus</i> Lacep.
14. " <i>dodecachthys</i> Blkr.	45. * <i>Synanceia horrida</i> CV.
15. " <i>fulviflamma</i> Blkr.	46. * <i>Corvina Goldmanni</i> Blkr.
16. " <i>janthinurus</i> Blkr.	47. * <i>Umbrina amblycephalus</i> Blkr.
17. " <i>margiuatus</i> Blkr.	48. <i>Diagramma radja</i> Blkr.
18. " <i>octolineatus</i> Blkr.	49. <i>Scolopsides lycogenis</i> CV.
19. * " <i>pomacanthus</i> Blkr.	50. <i>Lethrinus rostratus</i> K. v. H.
20. <i>Cirrhitus graphidopterus</i> Blkr.	51. * <i>Dentex taeniopterus</i> CV.
21. * " <i>oxycephalus</i> Blkr.	52. <i>Chaetodon baronessa</i> CV.
22. <i>Therapon thermops</i> CV.	53. * " <i>unimaculatus</i> Bl.
23. <i>Holocentrum diadema</i> CV.	54. " <i>vagabundus</i> L.
24. " <i>sammara</i> CV.	55. " <i>virescens</i> CV.
25. <i>Myripristis adustus</i> Blkr.	56. " <i>vittatus</i> . L.
26. " <i>murdjan</i> Rüpp.	57. <i>Heniochus macrolepidotus</i> CV.
27. " <i>parvidens</i> CV.	58. <i>Zanclus cornutus</i> CV.
28. * <i>Priacanthus holocentrum</i> Blkr.	59. * <i>Drepane punctata</i> CV.
29. * <i>Polynemus microstoma</i> Blkr.	60. <i>Taurichtliys varius</i> CV.
30. * <i>Sphyraena langsdorffii</i> Blkr.	61. <i>Holacanthus dux</i> Lacep.
31. * <i>Sillago malabarica</i> Cuv.	62. " <i>seminigricaudatus</i> CV.

(1) De in die bijdrage opgebrachte *Mesopriion janthinurus* Blkr (N. T. N. Ind. VI p. 52 in mij sedert gebleken tot dezelfde soort te behooren als die, welke ik vroeger (N. T. N. Ind. II p. 170) onder den naam van *Mesopriion bottoneensis* heb beschreven. De violette staartband gaat in den gevorderden leeftijd des diers meestal verloren.

63. * Holacanthus nicobariensis Blkr.
64. Platax vespertilio Rüpp.
65. * Psettus rhombeus CV.
66. * Pempheris ovalensis CV.
67. * Scomber kanagurta CV.
68. » loo CV.
69. * Cybium guttatum CV.
70. Chorinemus sancti Petri CV.
71. * Trichiurus haumela CV.
72. Megalaspis Rottleri Blkr.
73. * Decapterus kurroïdes Blkr.
74. Selar boops Blkr.
75. » Hasseltii Blkr.
76. * » Kuhlii Blkr.
77. » torvus Blkr.
78. Caranx Forsteri CV.
79. * Uraspis carangoïdes Blkr.
80. Carangoïdes citula Blkr.
81. * » gallichthys Blkr.
82. * Lactarius delicatulus CV.
83. Gazza tapeinosoma Blkr.
84. Equula gonorah CV.
85. * » interrupta CV.
86. Amphiacanthus dorsalis CV.
87. Acanthurus melanurus CV.
88. * » mata CV.
89. » matoïdes CV.
90. Naseus Hoedtii Blkr.
91. Priodon amboinensis Blkr.
92. * » hexacanthus Blkr.
93. * Petroskirtes hypselopterus Blkr.
94. Callionymus ocellatus Pall.
95. * Antennarius moluccensis Blkr.
96. » nummifer Blkr.
97. Echeneis neucrates L.
98. Pomacentrus nematopterus Blkr.
99. » pavo Lacep.
100. Dasyllus xanthurus Blkr.
101. Glyptisodon melas K. v. HI.
102. » trifasciatus Blkr.
103. Heliases macrochir Blkr.
104. Cossyphus mesothorax CV.
105. * Cheilio hemichrysos CV.
106. Novaëula pentadactyla CV.
107. * Cheilinus celebicus Blkr.
108. * Cheilinus ceramensis Blkr.
109. * Scarus nuchipunctatus CV.
110. * » psittacus Forsk.
111. * Callijodon hijpselosoma Blkr.
112. Plotosus anguillaris Cuv.
113. * Belone leiuurus Blkr.
114. * Chirocentrus dorab CV.
115. * Dussumieria Hasseltii Blkr.
116. * Haemulon hypselosoma Blkr.
117. * » melanurus Blkr.
118. » moluccensis Blkr.
119. * Engraulis Brownii CV.
120. » encrasicholoïdes Blkr.
121. * » setirostris CV.
122. * Chatoessus selangkat Blkr.
123. * Plagusia oxyrhynchos Blkr.
124. * » polytaenia Blkr.
125. * Leptocephalus taenia Less.
126. Gastrophysus lunaris J. Müll.
127. * Arothron calamaroides Blkr.
128. » laterna Blkr.
129. Tropidichthys Bennettii Blkr.
130. * » janthinopterus Blkr.
131. » margaritatus Blkr.
132. » striolatus Blkr.
133. » Valentini Blkr.
134. Balistes flavomarginatus Rüpp.
135. » lineatus Bl.
136. » praslinus Lacep.
137. * » viridescens Lacep.
138. * Monacanthus cryptodon Blkr.
139. » hijstrix Burt.
140. * » curtorhynchos Blkr.
141. * Alutarius laevis Cuv.
142. Ostracion cornutus L.
143. » cubicus L.
144. » turritus Forsk.
145. * Syngnathus daetyliophorus Blkr.
146. * Solenostoma brachyurus Blkr.
147. * Hemiscyllium malajianum MH.
148. * Carcharias (Prionodon) melanopterus QG. MH.
149. * Pristis dubius Blkr.
150. * Trygon uarnak Rüpp.

De met een * gemerkte soorten van bovenstaande lijst zijn nieuw voor de fauna van Amboina. Nieuw daarvan voor de wetenschap zijn *Serranus bontoëdes*, *Serranus Hoedtii*, *Mesoprion pomacanthus*, *Cirrhites oxycephalus*, *Upeneüs moluccensis*, *Umbrina amblycephalus*, *Decapterus kurroëdes*, *Uraspis carangoëdes*, *Priodon hexacanthus*, *Petroskirtes hypselopterus*, *Antennarius moluccensis*, *Callijodon hÿpselosoma*, *Harengula hÿpselosoma*, *Tropicichthys janthinopterus*, *Monacanthus criptodon*, *Monacanthus curtorhynchos* en *Solenostoma brachynurus*.

Alle deze soorten zijn hieronder beschreven. Ik heb er nog bijgevoegd nieuwe beschrijvingen van *Taenianotus triacanthus* Lacep., *Callionymus ocellatus* Pall. en *Leptocephalus taenia* Less., welke nieuw zijn voor mijne verzameling.

SPECIES PISCUM AMBOINENSES HUCUSQUE COGNITAE.

1. *Apogon amboinensis* Blkr, Nat. Tijdschr. Ned. Ind. V p. 329.
2. » *bandanensis* Blkr, ib. VI p. 95.
3. » *Hartzfeldii* Blkr, ib. III p. 254, VI p. 482.
4. » *Hoevenii* Blkr, ib. VI p. 483.
5. » *hyalosoma* Blkr, ib. V p. 329.
6. » *koilomatodon* Blkr, ib. IV p. 131.
7. » *macropteroëdes* Blkr, ib. III p. 724.
8. » *melas* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
9. » *moluccensis* Valenc. ≡ *Apogon chrysosoma* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 256.
10. » *novemfasciatus* CV., ib. III p. 163.
11. » *orbicularis* K. v. H., ib. III p. 254.
12. » *roseipinnis* CV. ≡ *Apogon annularis* Rüpp., ib. III p. 253.
13. *Cheilodipterus quinquelineatus* CV., ibid. III p. 253.
14. *Ambassis Dussumieri* CV., Verh. Batav. Genootsch. XXII Perc.
15. » *interrupta* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 696.
16. » *macracanthus* Blkr, ib. IV p. 455.
17. » *urotaenia* Blkr, ib. III p. 257.
18. *Diplopriion bifasciatum* K. v. H. ibid.
19. *Grammistes orientalis* Bl. Schn., ib. IV p. 105.
20. *Serranichthys altivelis* Blkr. ≡ *Serranus altivelis* K. v. H., Verh. B. G. XXII Perc.
21. *Serranus alboguttatus* CV., Nat. T. N. I. IV p. 103.
22. » *amboinensis* Blkr, ib. III p. 258.
23. » *biguttatus* CV.
24. » *boenack* CV. Verh. B. G. XXII Perc.

25. *Serranus bontoïdes* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 405.
26. " *celebicus* Blkr, ibid. II p. 217.
27. " *erapao* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
28. " *cyanostigma* K. v. H., ibid.
29. " *guttatus* CV. ≡ *Serr. cyanostigmatoïdes* Blkr, ibid.
30. " *hexagonatus* CV., N. T. N. Ind. VI p. 191.
31. " *Hoedtii* Blkr, ibid. VIII p. 406.
32. " *Hoevenii* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
33. " *leucogrammicus* Rwdt, ibid.
34. " *marginalis* CV., ibid.
35. " *microprion* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 552.
36. " *pardalis* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Pere.
37. " *polystigma* Blkr, Nat. T. Ind. IV p. 244.
38. " *Sebae* Blkr, ibid. VI p. 483.
39. *Mesopriion amboinensis* Blkr, ibid. III p. 259.
40. " *annularis* CV., Verh. B. Gen. XXII Pere.
41. " *bottonensis* Blkr, Nat. T. N. I. II p. 170. *Mesopriion janthinurus* Blkr, ibid. VI p. 52.
42. " *dodecacanthus* Blkr, ibid. IV p. 104.
43. " *dodecacanthoïdes* Blkr, ibid. VI p. 489.
44. " *fulvidamnum* Blkr, ibid. III p. 554.
45. " *immaculatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
46. " *janthinuropterus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 751.
47. " *lineolatus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
48. " *maicolor* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 752.
49. " *madras* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
50. " *marginatus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 554.
51. " *microchir* Elkr, ibid. V p. 332.
52. " *octolineatus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
53. " *pomacanthus* Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII p. 407.
54. " *Russelli* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Pere.
55. " *semicinctus* CV., Nat. T. N. Ind. V p. 331.
56. " *unimaculatus* QG., V. B. Gen. XXII Pere.
57. *Cirrhitites graphidopterus* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 106 (Catal. Pisc.
amb. N. T. N. Ind. VI p. 465 fals. sub Myriod.)
58. " *oxycephalus* Blkr, ibid. VIII p. 408.
59. *Priacanthus Blochii* Blkr ≡ *Priacanthus japonicus* CV.?, Nat. T. N. I.
II p. 174, IV p. 456.
60. " *carolinus* CV., ibid. II p. 235.
61. " *holocentrum* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Pere.
62. " *macracanthus* Blkr, ibid.
63. *Dules maculatus* CV., Nat. T. N. Ind. V p. 333.
64. *Therapon servus* CV., Verh. B. Gen. XXII Pere.
65. " *theraps* CV., ibid.
66. *Datnia argentea* CV. ibid. ≡ *Datnia cancellatoïdes* Blkr, Nat. T. N.
Ind. IV p. 247.

67. *Holocentrum cornutum* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 240.
68. " *diadema* CV., ibid. III p. 259.
69. " *leonoides* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
70. " *sammara* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 555.
71. " *tiereooides* Blkr, ibid. V p. 334.
72. " *violaceum* Blkr, ibid. V p. 335.
73. *Rhijachichthys brachijrhijnchos* Blkr, ibid IV p. 107.
74. *Myripristis adustus* Blkr, ibid. IV p. 103.
75. " *microphthalmus* Blkr, ibid. III p. 261.
76. " *murdjan* Rüpp., ibid. IV p. 109.
77. " *parvidens* CV.?, ibid. III p. 260.
78. " *pralinus* CV., ibid. II p. 234.
79. *Percis cijlindrica* CV., ibid. II p. 235.
80. *Sphyraena Commersonii* CV., ibid. VII p. 425 V. B. G. XXVI Sphyr.
81. " *langsar* Blkr, ibid. VII p. 367, V. Bat. Gen. XXVI Sphijr.
82. " *obtusata* CV., ib. VII p. 364, Verh. Bat. Gen. XXVI Sphijr.
83. *Polynemus microstoma* Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 217.
84. *Sillago malabarica* Cuv. = *Sillago acuta* CV., Verh. B. G. XXII Perc.
85. *Upeneus barberinus* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 172.
86. " *barberinoides* Blkr, ibid. III p. 262.
87. " *bilineatus* CV.
88. " *pleurospilos* Blkr, Nat. Tijdschr. N. Ind. IV p. 110.
89. " *Russellii* CV. = *Upeneus waigiensis* CV., Verh. B. G. XXII Perc.
90. " *trifasciatus* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 237.
91. *Upeneoides moluccensis* Blkr, ibid. VIII p. 409.
92. " *sulphureus* Blkr = *Upeneus sulphureus* CV.
93. " *variegatus* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
94. " *vittatus* Blkr = *Upeneoides bivittatus* Blkr, ibid.
95. *Mulloides flavolineatus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. III p. 697.
96. *Dactylopterus orientalis* CV., ibid. III p. 264.
97. *Platycephalus bataviensis* Blkr, ibid.
98. " *polyodon* Blkr, ibid. IV p. 462.
99. " *punctatus* CV., ibid. I p. 25.
100. *Scorpaena diabolus* CV., ibid. III p. 266.
101. " *polylepis* Blkr, ibid. II p. 173.
102. *Pterois antennata* CV., ibid. V p. 72.
103. " *brachypterus* CV., ibid. III p. 265.
104. " *volitans* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop.
105. " *zebra* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 265.
106. *Taenianotus triacanthus* Lacep., ib. VIII p. 411.
107. *Apistus fusco-virens* QG., ibid. III p. 269.
108. " *leucogaster* Richds., ibid. IV p. sss.
109. " *longispinis* CV.
110. " *melas* Blkr, Nat. T. N. Ind. I p. 26.
111. " *taenianotus* CV., ibid. III p. 753.

112. Minous woora CV., ibid. VI p. 251.
113. Synanceia brachio CV., Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop.
114. " horrida CV., ibid.
115. Corvina Goldmanni Blkr, Nat. T. N. Ind. VII p. 371.
116. Umbrina amblycephalus Blkr, ibid. VIII p. 412.
117. Diagramma lineatum CV., ibid. IV p. 112.
118. " orientale CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen.
119. " punctatum Ehr., ibid.
120. " radja Blkr, Nat. T. Ned. Ind. V p. 336.
121. Lobotes erate CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen.
122. Scolopsides bilineatus CV., ibid.
123. " lineatus QG., Nat. T. N. Ind. V p. 73.
124. " lycogenis CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Sciaen.
125. " monogramma K. v. H., ibid.
126. Heterognathodon bifasciatus Blkr, ibid.
127. Chrysophrys bifasciata CV.
128. Deotex taeniopterus CV., Verh. B. Gen. XXIII Spar.
129. Lethrinus amboinensis Blkr, Nat. T. N. Ind. VI p. 490.
130. " opercularis CV., Verh. B. Gen. XXIII Spar.
131. " rostratus K. v. H., ibid.
132. Caesio coerulaureus Lacep., ibid. XXIII Maen.
133. " pisang Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 113.
134. Emmelichthys leucogrammicus Blkr, ibid. I p. 103, Verh. Bat. Gen. XXIII Maen.
135. Gerres abbreviatus Blkr, ibid. I p. 103, Verh. B. Gen. XXIII Maen.
136. " filamentosus CV., Verh. B. Gen. XXIII Maen.
137. " kapas Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 482.
138. " macrosoma Blkr, ibid. VI p. 56.
139. " oyena CV., Verh. B. Gen. XXIII Maen.
140. Chaetodon auriga Forsk., Nat. T. N. Ind. V p. 164.
141. " baronessa CV., ibid. II p. 239.
142. " oligacanthus Blkr, ib. I p. 105. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
143. " princeps CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
144. " punctato-fasciatus CV., Nat. T. N. Ind. II p. 233.
145. " strigangulus Soland., ib. II p. 239.
146. " unimaculatus Bl., ib. II p. 241.
147. " vagabundus Bl., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
148. " virescens CV., ibid.
149. " vittatus Bl. Schn., ibid.
150. Heniochus macrolepidotus CV., ibid.
151. Zanclus cornutus CV., ibid.
152. Drepene punctata CV., ibid.
153. Seatophagus argus CV., ibid.
154. " ornatus CV., Nat. T. N. Ind. VI p. 492.
155. Taurichthys varius CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.

156. *Taurichthys viridis* CV.
157. *Holacanthus bicolor* Bl., Nat. T. N. Ind. V p. 77.
158. " *dux* Lacep., ibid. III p. 757.
159. " *nicobariensis* Blkr, ib. VIII.
160. " *nox* Blkr, ibid. V p. 338.
161. " *semicirculatus* CV. = *Chaetodon microlepis* Blkr olim ib. VIII.
162. " *Vrolikii* Blkr, ibid. V p. 339.
163. *Platax vespertilio* Cuv. = *Platax Blochii* CV., Verh. B. Gen. XXIII Chaet.
164. *Psettus rhombeus* CV., ibid.
165. *Pempheris mangula* CV., ibid.
166. " *oualensis* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 242.
167. *Toxotes jaculator* CV., Verh. B. Gen. XXIII Chaet.
168. *Ophicephalus striatus* Bl., ibid. XXIII Osphrom.
169. *Scomber kanagurta* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Makr.
170. " *loo* CV., ibid.
171. *Thynnus thunnina* CV., ibid.
172. *Cybion guttatum* CV., ibid.
173. *Chorinemus sancti Petri* CV., ibid.
174. " *tol* CV., ibid.
175. *Trachinotus Baillouii* CV., ibid.
176. *Elacate mottah* CV., ibid.
177. *Nauerates indicus* CV.
178. *Trichiurus haumela* CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Makr.
179. *Megalaspis Rottleri* Blkr, ibid.
180. *Decapterus kurroïdes* Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII.
181. *Selar boops* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIV Makr.
182. " *Hasseltii* Blkr, ibid., Nat. T. N. Ind. I p. 359.
183. " *Kuhlii* Blkr, Verh. B. Gen. XXIV Makr.
184. " *torvus* Blkr, ibid.
185. " *trachurus* Blkr = *Caraux trachurus* CV.
186. *Uraspis carangoïdes* Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII p. 414
187. *Caranx ekala* CV., Verh. B. Gen. XXIV Makr.
188. " *Forsteri* CV., ibid.
189. " *Peronii* CV.
190. *Carangoïdes blepharis* Blkr, Verh. B. G. XXIV Makr.
191. " *citula* Blkr, ibid.
192. " *gallichthys* Blkr, ibid.
193. " *ophthalmotenia* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 270.
194. *Carangichthys typus* Blkr, ibid. III p. 760.
195. *Gnathanodon speciosus* Blkr, Verh. B. G. XXIV Makr.
196. *Lactarius delicatulus* CV., ibid.
197. *Tennodon saltator* CV.
198. *Lampugus fasciolatus* CV.
199. *Equula gomorali* CV., Verh. B. G. XXIV Makr.
200. " *interrupta* CV., ibid.

201. *Gazza minuta* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 259.
202. " *tapeiuosoma* Blkr, ibid. IV p. 260.
203. *Mene maculata* CV., Verh. B. Gen. XXIV Makr.
204. *Amphacanthus corallinus* CV. ib. XXIII Teuth.
205. " *cyanotaenia* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 606.
206. " *dorsalis* CV., Verh. B. Gen. XXIII Teuth.
207. " *guttatus* Bl. Schn., ibid.
208. " *Kopsii* Blkr, Nat. T. N. Ind. II p. 433.
209. " *margaritiferus* CV.
210. " *vermiculatus* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
211. *Acanthurus hepatus* Bl. Schn., Nat. T. N. Ind. VI p. 325.
212. " *mata* CV., ibid.
213. " *matoïdes* CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
214. " *melanurus* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 271.
215. " *scopas* CV., ibid. II p. 343.
216. " *triostegus* Bl., Verh. B. Gen. XXIII Teuth.
217. *Naseus Hoedtii* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 339.
218. " *lituratus* CV., ibid. III p. 763.
219. *Priodon amboinensis* Blkr = *Keris amboinensis* Blkr, ibid. III p. 272.
220. " *anginosus* Blkr, ibid. VI p. 492.
221. " *annularis* CV., ibid. III p. 558.
222. " *hexacanthus* Blkr, ibid. VIII
223. " *tapeinosoma* Blkr, ibid. p. 494.
224. *Mugil borneensis* Blkr, ibid. II p. 201.
225. " *coeruleomaculatus* Lacep., ibid. III p. 431.
226. *Atherina cylindrica* CV.
227. " *duodecimalis* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 485.
228. " *lacunosa* Forst., ib. V p. 504.
229. *Callionymus dactylopus* E. Benn., ibid. III p. 559.
230. " *filamentosus* CV., ibid. III p. 278.
231. " *ocellatus* Pall., ibid. VIII.
232. " *Reevesii* Richds., ibid. V p. 244.
233. " *sagitta* Pall., ibid. I p. 31.
234. *Petroskirtes amboinensis* Blkr, ibid. IV p. 114.
235. " *anema* Blkr, ibid. III p. 273.
236. " *hypsellopterus* Blkr, ibid. VIII = *Petroskirtes mitratus* Rüpp. ? Blkr, ibid. II p. 244.
237. " *paradiseus* Blkr, ibid. VI p. 495.
238. " *rhinorhynchos* Blkr, ibid. III p. 273.
239. *Opistognathus solorensis* Blkr, ibid. V p. 81.
240. *Gobius caninoides* Blkr, ibid. III p. 274.
241. " *chlorostigma* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Gobioïd.
242. " *eriniger* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 453.
243. ? " *cyprinoides* Pall.
244. " *ophthalmoporos* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 340.

245. *Gobius phalaena* CV., ibid. II p. 244.
246. " *puntangoïdes* Blkr, ibid. V p. 242.
247. *Sicydium micrurus* Blkr, ibid. V p. 341.
248. *Periophthalmus argentinatus* CV., ibid. III p. 276.
249. " *kallopterus* Blkr, ibid. V p. 342.
250. " *Schlosseri* CV., Verh. B. Gen. XXII Gob.
251. *Eleotris amboiuensis* Blkr, Nat. T. N. I. V p. 343.
252. " *Hoedtii* Blkr, ibid. VI p. 496.
253. " *melanopterus* Blkr, ibid. III p. 706.
254. " *muralis* QG., ibid. III p. 276.
255. " *ophicephalus* K. v. H., Verh. B. Gen. XXII Gobioïd.
256. " *porocephalus* CV., Nat. T. N. Ind. V p. 344.
257. *Echeneis neucrates* L., Verh. B. Gen. XXV Chir. etc.
258. *Antennarius hispidus* Cant., Nat. T. N. Ind. III p. 280.
259. " *moluccensis* Blkr, ibid. VIII.
260. " *nummifer* Blkr, ibid. VI p. 497.
261. *Fistularia immaculata* Comm., ibid. III p. 281.
262. *Polypterichthys Valentini* Blkr, ibid. IV p. 603.
263. *Amphisile scutata* Cuv., ibid. II p. 245.
264. " *velitaris* Cuv.
265. *Plesiops coeruleolineatus* Rüpp., Nat. T. N. Ind. IV p. 116.
266. *Pseudochromis tapeinosoma* Blkr, ibid. IV p. 115.
267. *Acanthiprion bifasciatus* Bl. Schn., ibid. III p. 282.
268. " *chrysargyrus* Richds., ibid. III p. 560, IV p. 480.
269. " *chrysurus* CV.
270. " *melanopus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 561.
271. *Premnas biaculeatus* Blkr, ibid. VI p. 330.
272. *Pomacentrus bankanensis* Blkr, ibid. III p. 729, V p. 512, 548.
273. " *fasciatus* CV., ibid. IV p. 432.
274. " *katunko* Blkr, ibid. III p. 169.
275. " *melanopterus* Blkr, ibid. III p. 562.
276. " *moluccensis* Blkr, ibid. IV p. 118.
277. " *nematopterus* Blkr, ibid. III p. 285.
278. " *pavo* Lacep., ibid. II p. 247.
279. " *prosopotaenioides* Blkr, ibid. III p. 286.
280. " *taeniometopon* ibid III p. 283.
281. *Dascyllus aruanus* CV., ibid. VI p. 103.
282. " *melanurus* Blkr, ibid. VI p. 109.
283. " *niger* Blkr, Verh. Bat. Gen. XXI Labr. eten.
284. " *xanthurus* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 117.
285. *Glyptodon bengalensis* CV., Verh. B. Gen. XXI Labr. eten.
286. " *leucogaster* Blkr, ibid.
287. " *melas* K. v. H., ibid.
288. " *rahti* CV., Nat. T. N. Ind. III p. 237.
289. " *trifasciatus* Blkr, Verh. B. Gen. XXI Labr. eten.

290. *Glyphisodon xanthurus* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 345.
291. " *uniocellatus* QG., ibid. IV p. 119.
292. *Heliases analis* CV.
293. " *frenatus* CV. ? Nat. T. N. Ind. III p. 710.
294. " *macrochir* Blkr, ibid. V p. 346.
295. " *xanthochir* Blkr, ibid. II p. 248.
296. *Labroides paradiseus* Blkr, ibid. II p. 249.
297. *Cosyphus mesothorax* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr.
298. *Crenilabrus enneacanthus* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 120.
299. *Tautoga melapterus* CV., Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.
300. *Cheilio auratus* CV., Nat. T. N. Ind. II p. 221.
301. " *hemichrytos* CV., ibid. II p. 255.
302. *Julis (Halichoeres) casturi* Blkr, ibid. III p. 763.
303. " (") *dieschismenacanthoides* Blkr, ibid. IV p. 121.
304. " (") *Harlofii* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr.
305. " (") *Hartzfeldii* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 563.
306. " (") *interruptus* Blkr, ibid. II p. 252.
307. " (") *kallopis* Blkr, ibid. V p. 348.
308. " (") *kallosoma* Blkr, ibid. III p. 289.
309. " (") *melanurus* Blkr, ibid. II p. 251.
310. " (") *miniatus* K. v. H., ibid. III p. 171.
311. " (") *polyophthalmus* Blkr, ibid. III p. 731.
312. " (") *prosopeton* Blkr, ibid. V p. 347.
313. " (") *Renardi* Blkr, ibid. II p. 253.
314. " (") *Schwarzii* Blkr, Verh. B. Gen. XXII Ichth. Bali.
315. " (*Julis*) *dorsalis* QG., Nat. T. N. Ind. III p. 564.
316. " (") *lunaris* CV., Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr.
317. *Gomphosus Cepedianus* QG.
318. *Xyrichthys novaculaoides* Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 122.
319. *Novacula julioides* Blkr, ibid. II p. 254.
320. " *pentadactyla* CV., ibid. II p. 222.
321. *Cheilinus ceramensis* Blkr, ibid. III p. 290.
322. " *celebius* Blkr, ibid. V p. 171.
323. " *decacanthus* Blkr, ibid. II p. 256.
324. " *diagrammus* CV., Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr.
325. " *fasciatus* CV., ibid.
326. " *oxycephalus* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 349.
327. *Epibulus insidiator* CV., Verh. B. Gen. XXII Gladsch. Labr.
328. *Scarus nuchipunctatus* CV. ibid.
329. " *psittacus* Forsk., Nat. T. N. Ind. IV p. 495.
330. *Callyodon hypselosoma* Blkr, ibid. VIII.
331. " *waigiensis* CV. ibid. II p. 256.
332. *Plotosus anguillaris* Cuv. = *Plotosus lineatus* CV., Verh. Bat. G. XXI
Sil. bat.
333. *Belone cylindrica* Blkr, ibid. XXIV Snoek.

334. Belone leiurus Blkr, ibid. Nat. T. N. Ind. I p. 94.
335. Hemiramphus dispar CV., Nat. T. N. Ind. VI p. 493.
336. " Dussumieri CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek.
337. " Quoyi CV., Nat. T. N. Ind. II p. 491.
338. " Russellii CV., Verh. B. Gen. XXIV Snoek.
339. Chirocentrus dorab CV., ibid. XXIV Chir.
340. Dussumieria Hasseltii Blkr, ibid.
341. Harengula hypselosoma Blkr, Nat. T. N. Ind. VIII.
342. " melanurus Blkr, ibid. V p. 245.
343. " moluccensis Blkr, ibid. IV p. 609.
344. Alausa melanurus CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Har.
345. Engraulis boelama CV.
346. " Brownii CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Har.
347. " enerasicholoides Blkr, ibid. Nat. T. N. Ind. III p. 173.
348. " Russellii CV., Verh. Bat. Gen. XXIV Har.
349. " setirostris CV., ibid.
350. Chatoessus selangkat Blkr, ibid.
351. Saurus myops CV. = Saurus trachinus Schl. Teirom. Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 291.
352. Saurida nebulosa CV., ibid. III p. 292.
353. Tetragonopterus argenteus Less.
354. Hippoglossus erumei Cuv., Verh. Bat. Gen. XXIV Pleuron.
355. Rhombus poecilurus Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 293.
356. " pantherinus Rüpp. = Rhombus sumatranaus Blkr, ibid. I p. 409, VIII p. 173. Verh. B. Gen. XXIV Pleur.
357. Solea trichodactyla Cuv.
358. Achirus Hartzeldii Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 123.
359. " poropterus Blkr, ibid. I p. 410.
360. " Thepassii Blkr, ibid. VI p. 500.
361. Plagusia javanica K. v. H. Blkr, ib. I p. 414, Verh. B. Gen. XXIV Pleur.
362. " Kopsii Blkr, ibid. II p. 494.
363. " oxyrhynchos Blkr, ibid. I 416, Verh. B. Gen. XXIV Pleur.
364. " polytaenia Blkr, Nat. T. N. Ind. V P. 529.
365. Leptocephalus taenia Less., ibid. VIII.
366. Anguilla Elphinstonei Syk., ib. IV p. 504, Verh. B. Gen. XXV Muraen.
367. Moringua microchir Blkr., ibid. IV p. 124, ibid.
368. Muraena colubrina Richds., ibid. VI p. 335.
369. " isinglenoides Blkr, Verh. B. Gen. XXV Muraen.
370. " variegata Richds., ibid. Nat. T. N. Ind. III p. 295.
371. Arothron astrotænia Blkr = Tetraödon astrotænia Blkr, Nat. T. N. Ind. IV p. 129.
372. " calamaroides Blkr = Tetraödon calamaroides Blkr, ibid. I p. 96, Verh. B. Gen. XXIV Blooth.
373. " erythrotaenia Blkr = Tetraödon erythrotaenia Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 174.

374. *Arothron hypselogeneion* Blkr. = *Tetraodon hypselogeneion* Blkr., ibid.
III p. 300, Verh. Bat. Gen. XXIV Blootk.
375. " *kappa* Blkr. = *Tetraodon kappa* Russ. Blkr., ib. III p. 301, ib.
376. " *laterna* Blkr. = *Tetraodon laterna* Richds. Nat., T. N. Ind.
III p. 299.
377. " *trichodermatoïdes* Blkr. = *Tetraodon trichodermatoïdes* Blkr.,
ibid. VI p. 336.
378. " *virgatus* Blkr. = *Tetraodon virgatus* Richds., ib. III p. 299.
379. *Gastrophysus lunaris* J. Mull. = *Tetraodon lunaris* Cuv., Verh. B. Gen.
XXIV Blootk.
380. *Tropidichthys Bennettii* Blkr., Nat. T. N. Ind. VI p. 504.
381. " *janthinopterus* Blkr., ibid. VIII.
382. " *margaritatus* Blkr., ibid. VI p. 501.
383. " *striolatus* Blkr., ibid. VI p. p. 503.
384. " *Valentini* Blkr. = *Tetraodon Valentini* Blkr., ib. IV p. 130.
385. *Diodon novemmaculatus* Cuv. ibid. III p. 567.
386. " *punctatus* Cuv., Verh. B. Gen. XXIV Blootk.
387. *Balistes aculeatus* Bl., ibid. XXIV Balist.
388. " *amboiuensis* Gr.
389. " *bursa* Bl. Schn., Nat. T. N. Ind. V p. 550.
390. " *flavomarginatus* Rüpp., ibid. III p. 303.
391. " *lineatus* Bl. Schn., ib. II p. 260, Verh. B. G. XXIV Balist.
392. " *praslinus* Lacep., Verh. B. Gen. XXIV Balist.
393. " *vidua* Soland., Nat. T. N. Ind. III p. 565.
394. " *viridescens* Lacep., ibid. VII p. 375.
395. *Monacanthus chrysospilos* Blkr., ib. IV p. 126.
396. " *ryptodon* Blkr., ibid. VIII.
397. " *hystric* Burt., ibid. V p. 351.
398. " *janthinosoma* Blkr., ibid. VI p. 504.
399. " *curtorhynchos* Blkr., ibid. VIII.
400. " *tomentosus* Cuv., Verh. B. Gen. XXIV Balist.
401. " *trichurus* Blkr., Nat. T. N. Ind. IV p. 125.
402. *Alutarius laevis* Cuv., Verh. B. Gen. XXIV Balist.
403. " *nasicornis* T. Schleg., Nat. T. N. Ind. V p. 352.
404. *Triacanthus brachysoma* Blkr., ib. IV p. 128, Verh. B. Gen. XXIV Balist.
405. " *Nieuhoffii* Blkr., ibid. III p. 459, ibid.
406. *Ostracion cornutus* L., Verh. B. Gen. XXIV Ostrac.
407. " *cubicus* Bl., ibid.
408. " *solorensis* Blkr., Nat. T. N. Ind. V p. 96.
409. " *tesserula* Cant., ibid. III p. 305 An. Ostrac. *cubicus* jun.?
410. " *turritus* Foršk., Verh. B. Gen. XXV Trosk. Vissch.
411. *Syngnathus daetyliophorus* Blkr., ibid. XXV Trosk. Vissch.
412. " *haematopterus* Blkr., ibid.
413. " *gastrotaenia* Blkr., ibid.

414. *Solenognathus Blochii* Blkr, ibid.
415. *Hippocampus kuda* Blkr, ibid.
416. " *melanospilos* Blkr, Nat. T. N. Ind. VI p. 505.
417. *Solenostoma brachyurus* Blkr, ibid.
418. " *cyanopterus* Blkr = *Solenostoma paradoxum* Blkr (nec auct.)
Verh. B. Gen. XXV Trosk. Visch.
419. " *paradoxum* Lacep. Rafin., Nat. T. N. Ind. VI p. 506.
420. *Pegasus draconis* L., Verh. B. Gen. XXV Trosk. Visch.
421. " *natans* L., ibid.
422. *Hemiscyllium malayanum* MII., Nat. T. N. Ind. VII p. 376.
423. *Carcharias (Prionodon) amboinensis* MII., ibid. VI p. 507.
424. " (") *melanopterus* QG., Verh. B. Gen. XXIV Plagiost.
425. *Pristis cuspidatus* Lath.
426. " *dubius* Blkr, Nat. T. N. Ind. V p. 459.
427 *Trygon uarnak* Rüpp., Verh. B. Gen. XXIV Plagiost.
428. *Taeniura lymma* MII., ibid. Nat. T. N. Ind. III p. 85.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

PERCOÏDEI.

Serranus bontoïdes Blkr.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine 4 fere in ejus longitudine, latitudine 2 fere in ejus altitudine; capite non eonvexo $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali capite declivi rectiuscula; rostro squamoso; maxilla superiore maxilla inferiore breviore sub oculi dimidio posteriore desinente 2 et paulo in longitudine capitis; osse supramaxillari alepidoto; esse intermaxillari dentibus pluriseriatis, serie externa conicis, seriebus internis setaceis antice longioribus in thurmas 2 collocatis et insuper caninis 2 mediocribus; maxilla inferiore dentibus antice pluriseriatis serie interna longioribus antice caninis 2 mediocribus; praecirculo obtusangulo margine posteriore et angulo dehinc iuncto dentibus bene conspicuis 25 p. m. angularibus ceteris paulo majoribus; suboperculo interoperculoque edentulis; operculo spinis 3 spina media sp. is inferiore et superiore subaequalibus longiore; dorso ventre multo convexiore; squamis lateribus 80 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali rotundatis, dorsali spinosa dorsali radiosa paulo altiore spinis 9 posterioribus subaequalibus corpore plus duplo humilioribus, spina 1^a spina 3^a duplo circiter breviore, membrana inter singulas spinas incisa lobata; pectoralibus et caudali obtusis rotundatis $5\frac{1}{2}$ circiter, ventralibus acutiuscula rotundatis 6 circiter in longitudine corporis; anali spina media sp. is anteriore et posteriore longiore corpore paulo plus duplo humiliore; corpore superne viridi-fusceseente, inferne dilutiore; guttis capite corporeque nigrieante-fuscis sparsis sat pareis; pinnis fuso-violacciis dimidio libero profundioribus, dorsali radiosa, pectoralibus caudalique aurantiaco marginatis, dorsali radiosa, pectoralibus caudalique aurantiaco marginatis, dorsali spinosa et radiosa parce nigrieante-fusco guttata.

B. 7. D. 11/17 vel 11/18. P. 2/17. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 15 et lat. brev. simpl.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 105"

Aanm. Onder de talrijke soorten van *Serranus* met bruin- of zwartachtige ronde ligchaamsvlekken en afgeronde staartvin, is de onderwerpelijke soort kenbaar aan het ongevlekt zijn van

alle vinnen behalve de rugvin, aan de nagenoeg gelijke lengte der betrekkelijk korte achterste 9 rugdoornen, spits niet bol profiel, niet achter het oog reikende bovenkaak, talrijke rugvinstralen, ougetand sub- en interopercel, oranjegele rugvin-, staartvin- en borstvinranden, afwezigheid van lichtere vlekken tuschen de donkere, het zwarte en verwijderd staan en daar door vrij spaarzame der ligchaamsvlekken, enz. *Serranus bontoo* CV. schijnt nog het naaste aan haar verwant te zijn, doch de afbeelding dezer soort van RUSSELL biedt nog meerdere afwij kingen aan van mijnu voorwerp, waaronder ik hier slechts zal aanstippen het ongevlekt zijn der rugvin, de grootere lengte des derden aarvinsdoorns en het mindere aantal rugvinstralen. Zoo ook schijnt *Serranus Quoyanus* CV. niet veel van de bovenbeschre venne te verschillen, doch in de overigens te korte beschrijving is sprake van vlekken op borstvinnen, buikvinnen en staartvin en van blaauwe strepen op de basis der borstvin.

Serranus Hoedtii Blkr.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine 3 et paulo ad $3\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{1}{2}$ in ejus altitudine; capite $3\frac{2}{3}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; altitudine capititis $1\frac{1}{6}$ ad $1\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; oculis diometro $4\frac{3}{5}$ ad $4\frac{4}{5}$ in longitudine capititis; linea rostro-dorsali rostro rectiuscula supra oculos convexiuscula; rostro squamoso; maxilla superiore maxilla inferiore breviore sub oculi limbo posteriore desinente capite duplo vel duplo fere breviore; osse supramaxillari squamis minimis parum conspicuus; osse intermaxillari dentibus pluriseriatis serie externa conicis seriebus internis setaceis antice longioribus in thurmas 2 collocatis et insuper caninis 2 mediocribus; maxilla inferiore dentibus antice pluriseriatis serie interna longioribus antice caninis 2 parvis; praecoperculo obtus angulo, margine posteriore anguloque denticulato, denticulis margine posteriore parvis 35 ad plus quam 50, angulo 4 ad 6 ceteris majoribus; suboperculo edentulo; interoperculo superne dentibus 1 vel 2 tantum; operculo spinis 3 media ceteris majore; dorso elevato ventre multo convxiore; squamis lateribus 120 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali rotundatis, dorsali spinosa dorsali radiosha vix altiore spina 3^a vel 3^a et 4^a spinis ceteris longioribus corpore multo plus duplo humilioribus, spina 1^a spina 3^a plus duplo breviore, membrana inter singulas spinas emarginata lobata; pectoralibus obtusis rotundatis $5\frac{3}{4}$ ad 6 fere, ventralibus acute rotundatis 6 et paulo ad $6\frac{1}{2}$, caudali extensa convexo-truncata angulis vix rotundata 5 ad $5\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; anali spinis 2^a et 3^a

subaequalibus corpore plus triplo humilioribus; corpore coeruleo-violascente, ubi que punctis magnis confertis violaceo-nigris, lateribus longitudinaliter oblique et irregulariter seriatis; pinnis dorsali, anali ventralibusque violaceis marginem liberum versus profundioribus guttulis parvis confertis numerosis nigris; dorsali et anali radiosis aurantiaco marginatis, dorsali radiosa junioribus inferne postice plus minusve aurantiaca; pectoralibus aurantiacis basi late violaceis dimidio libero radiis punctis magnis fuscis; caudali basi violascente, medio et margine posteriore pulchre aurantiaca, tertia parte posteriore, margine excepto, violacea nigro punctata.

B. 7. D. 11/15 vel 11/16 vel 11/17. P. 2/17. V. 1/5. A. 4/9. C. 15
fiss. et lat. simpl. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum 180^{'''} et 232^{'''}

Aanm. Ik draag deze fraaije soort op aan den heer HOEDT, sekretaris van het gouvernement der Molucksche eilanden, aan wiens belangstelling in de wetenschap de ichthyologische kennis van Amboina groote voortschreden te danken heeft en ook de kennis der onderwerpelijke soort verschuldigd is.

Mesoprion pomacanthus Blkr.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitinis $1\frac{1}{4}$ ad $1\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, oculis diametro 3 circiter in longitudine capitidis; linea rostro-frontali declivi rectinscula rostro antice convexa; osse suborbitali sub oculo oculi diametro plus duplo humiliore; maxillis subaequalibus superiore sub oculi dimidio anteriore desinente dentibus serie externa conicis antice caninis 4 mediocribus; maxilla inferiore dentibus serie externa conicis lateralibus et anticis aliquot ceteris majoribus; praeoperculo subrectangulo non exciso postice et inferne denticulis bene conspicuis, angulo spina longa aperaturam branchialem superante; operculo spina unica valde conspicua; linea dorsali rotundata linea ventrali convextiore; squamis lateribus 50 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa dorsali radiosae altiore, spina 1^a spinis ceteris multo breviore, spina 2^a spinis ceteris longiore corpore minus duplo humiliore; dorsali radiosae obtusa rotundata: pectoralibus acutis 5 circiter, ventralibus acutis $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{1}{2}$, caudali leviter emarginata angulis acuta 4 $\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali spina 2^a spinis 1^a et 3^a et radios longiore, parte radiosae obtusa dorsali radiosae humiliore; colore corpore pinnisque aurantiaco-flavo; lateribus fasciis 2 vel 3 longitudinalibus cephalo-caudalibus coeruleis violascente limbatis, inferioribus sub linea laterali incipientibus, media dorsum caudae, inferiore medium basin pinnae caudalis attin-

gentibus; dorso speciminibus pluribus sub radiis dorsalibus anterioribus macula rotunda violaceo-fusca maxima parte supra lineam lateralem sita; dorsali fusco arenata spinam 2^m et 3^m inter nigra; caudali radiis intramarginalibus vitta longitudinali fusca.

B. 7. D. 10/13 vel 10/14. P. 2/14 vel 2/15. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9.

C. 1/15/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 5 speciminum 38" ad 48".

Aanm. Deze soort is zeer merkwaardig door het buitengewoon verlengd zijn der preoperkelhoektanden, een van welke tot een' vrij langen doorn ontwikkeld is, die tot achter de kieuwopening reikt. Men zou haar naar dezen doorn tot een eigen geslacht kunnen brengen indien zij overigens niet geheel alle kenmerken van Mesopriion bezat. Het is ook waarschijnlijk, dat met toenemenden leeftijd de preoperkeldoorn betrekkelijk korter wordt, in welk geval het moeijelijk zou zijn de grens tusschen zoodanig geslacht en Mesopriion te bepalen. Eene andere merkwaardigheid dezer soort is het verlengd zijn van den tweeden rugdoorn, die de overige rugdoornen in lengte overtreft.

Cirrhites oxycephalus Blkr.

Cirrhit. corpore oblongo compresso, altitudine 4½ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite acuto 4 circiter in longitudine corporis; altitudine capitinis 1½ ad 1¾ in ejus longitudine; oculis diametro 3 et paulo in longitudine capitidis; orbitis lineam rostro-dorsalem attingentibus; linea rostro-dorsali capite declivi reetiuscula vel concaviuscula nucha convexa; fronte inter oculos concava; cirris nasibibus gracilibus; rostro acuto oculo paulo breviore; osse suborbitali sub oculo oculi diametro minus duplo humiliore edentulo; maxillis aequalibus, superiore sub oculi margine anteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis seriebus internis parvis, serie externa conicis internis majoribus; maxilla inferiore utroque latere medio dentibus 4 vel 5 caninoïdeis; maxilla superiore caninis vel caninoïdeis nullis; dentibus vomerinis in vittam \wedge formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem rectam dispositis; praoperculo rotundato dentibus valde conspicuis serrato; operculo spinis 2 planis obtusis; vertice squamoso; osse suborbitali alepidoto; squamis denticulis inconspicuis lateribus 40 p. m. in serie longitudinali; linea laterali parum curvata singulis squamis tubulis simplicibus sursum spectantibus notata; pinna dorsali spinis crassis, spinis 4^a et 5^a spinis ceteris longioribus 1½ ad 1¾ in altitudine corporis, spina penultima spina ultima breviore; dorsali radiosae radio 1° in filum producto spina ultima duplo cir-

citer longiore, radiis ceteris sensim decrecentibus posterioribus veteris brevioribus; pectoralibus superne obtusis radiis indivisis 6 subsuperioribus ceteris longioribus analem attingentibus; ventralibus longe post basin pectoralium insertis acutis $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{3}{4}$, caudali extensa truncata angulis acuta 5 circiter in longitudine corporis; anali spina 2^a crassa spina dorsi longissima longiore, parte radiosha obtusa postice angulata; colore corpore pinnisque roseo; dorso lateribusque fasciis 5 transversis obliquis latis subinterruptis fuscis, 1^a scapulari, 5^a caudali; spatiis interfasciis singulis maculis 2 ad 4 fuscis transversim seriatis; capite vittis 2 transversis fuscis, anteriore suboculari, posteriore operculari.

B. 6. D. 10/12 vel 10/13. P. 1/7/6. V. 1/5. A. 3/6 vel 3/7. C. 15 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 75".

Aanm. Verwant aan *Cirrhites graphidopterus* Blkr (Nat. T. Ned. Ind. IV p. 106) en *Cirrhites aureus* T. Schl., onderscheidt zich de onderwerpelijke soort door aanmerkelijk slanker ligchaam en aanmerkelijk langere rugvindoornen. Zij verschilt bovendien nog van *Cirrhites aureus* door haar geband ligchaam en van *Cirrhites graphidopterus* door ongetand onderoogknulsbeen, andere bijzonderheden der kleurtekening en van het tandenstelsel, enz. De kleuren van mijn voorwerp hebben veel geleden, zoodat ik die, althans die der vinnen, niet juist heb kunnen bepalen. De toestand van bewaring van het rugvinvlies laat ook niet toe te bepalen of de tusschendoornsvliezen penseelvormige verlengsels hebben even als die van *Cirrhites graphidopterus*.

MULLOÏDEI.

Upeneoides moluccensis Blkr.

Upeneoid. corpore elongato compresso, altitudine $5\frac{1}{4}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $1\frac{2}{3}$ circiter in ejus altitudine; capite $4\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capit's $1\frac{1}{4}$ circiter in ejus longitudine capitis; fronte plana; rostro oculo longiore, superne squamato; osse suborbitali angulo oris oculi diametro humiliore; maxilla superiore maxilla inferiore paulo longiore, sub oculi parte anteriore desinente, $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; dentibus ubique pluriseriatis parvis utraque maxilla serie externa seriebus internis paulo majoribus, vomerinis in vittam \wedge formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoper-

culo subrectangulo angulo rotundato; operculo spina debili; cirris infra-maxillaribus praecopereuli marginem posteriorem non attingentibus; linea laterali singulis squamis arborecente; squamis lateribus 38 vel 39 in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa acuta altitudine $1\frac{1}{4}$ circiter in altitudine corporis, dorsali radiosae multo altiore, spinis 2 anterioribus subaequalibus spinis sequentibus longioribus; dorsali radiosae analique altitudine subaequalibus acutis emarginatis; pectoralibus acutis 5 et paulo, ventralibus acutis 7 circiter, caudali profunde incisa lobis gracilibus acutis superiore paulo longiore $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore superne roseo inferne dilutiore; fascia oenlo-caudali sulphurea antice multo minus ejus latitudine sub linea laterali decurrente postice basin caudalis superiorem attingente; cirris roseis; piuna dorsali spinosa roseo-hyalina vittis longitudinalibus 3 viridi-aurantiacis et 3 margaritaceis alternantibus; dorsali radiosae roseo-hyalina vittis obliquis 5, viridi-aurantiacis 3 et margaritaceis 2, alternantibus, superne albo marginata; pectoralibus roscis; ventralibus flavescente-roseis; anali flavescente-rosea inferne albescente; caudali rosea, lobo superiore vittis obliquis transversis 5 viridi-aurantiacis et 5 margaritaceis alternantibus, apice nigricante, lobo inferiore margine posteriore duplice viridi-aurantiaco et albido.

B. 4. D. 7—1/3 vel 1/9. P. 2/13. V. 1/5. A. 2/6 vel 2/7. C. 1/13/1
et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 143”.

Aanm. Deze soort is het naaste verwant aan *Upeneus villatus* CV. (1) doch verschilt er van door aanmerkelijk slanker lichaam, minder hoogen kop en door den slechts enkelvoudigen fraai gelen oogstaartband, die bovendien hooger geplaatst is en meer nabij de zijlijn dan de bovenste gele band van *Upeneus villatus* CV.

(1) In mijne Bijdrage tot de kennis der Percoiden van den Malayo-Molukschchen Archipel, opgenomen in het 22e deel der Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en geschreven te Soerabaja in 1848, is de Synonymie der daar beschrevene soorten van Upeneoides onjuist opgegeven. Deze onjuistheid is toe te schrijven gedeeltelijk aan de niet zeer duidelijke bepaling van enkele soorten van Upeneoides in de groote Histoire naturelle des Poissons, gedeeltelijk daaraan, dat ik toen ver verwijderd was van mijn te Batavia achtergelaten kabinet, zoodat ik slechts enkele minder goed bewaarde voorwerpen beschikbaar had, eene omstandigheid, die ook op de beschrijving van meerdere andere soorten in die bijdrage niet zonder invloed geweest is. Wat de soorten van de groote Histoire naturelle des Poissons betreft, komt het

SCLEROPAREI.

Taenianotus triacanthus Lacep. Poiss. IV p. 306. CV. Poiss. IV p. 273, tab. 89. Swains. Nat. Hist. Fish. II p. 267. CV. Règn. anim. éd. luxe Poiss. Atl. tab. 23 fig. 2, Guér. Ménev. Iconogr. Règn. anim. Poiss. p. 11 tab. 13 fig. 3. V. D. Hoev. Handb. Dierk. ed. 2a II p. 395.

Taenian. corpore ovato-oblongo compresso, altitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{8}$ in longitudine corporis, aequo alto circiter ac longo; oculis diametro 4 fere in longitudine capitis; linea rostro-dorsali rostro convexa fronte et vertice valde concava; orbita lineam rostro-frontalem superante, superne spinis 3 postrорsum spectantibus; spinis vertice utroque latere 2 approximatis, nasali utroque latere unica; osse suborbitali oculi diametro altioro erueiatim carinato antice bidentato et inferne angulo spinula brevi; maxillis subaequalibus, superiore capite duplo circiter breviore sub oculo desidente; rictu valde obliquo; dentibus maxillis pluriseriatis minimis; vomerinis in thurmam \wedge formem dispositis vix conspicuis; dentibus palatinis nullis; preoperculo obtuse rotundato postice bidentato inferne unidentato; operculo spinis 2 valde conspicuis subaequalibus divergentibus; corpore, capite et triangulis pectoralibus exceptis, squamoso squamis parvis 50 p. m. in serie longitudinali; linea laterali tubulis simplicibus notata vix curvata declivi; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam leviter emarginata; dorsali spinosa spinis validis spina 1^a oculi margini posteriori opposita spina ultima paulo breviore, spina 3^a ceteris longiore $1\frac{1}{2}$ circiter in altitudine corporis, spina ultima radio 1° breviore; dorsali radiosae obtusa convexa spina dorsali 3^a non vel vix humiliore: pectoralibus rotundatis $3\frac{1}{6}$ vel $3\frac{1}{3}$, ventralibus latis $4\frac{1}{4}$ circiter, caudali obtusa convexa 4 circiter in longitudine corporis; anali oblique rotundata dorsali radiosae humiliore, spinis validis posteriore anterioribus longiore radio 1° breviore;

mij voor dat *Upeneus vittatus* CV. en *Upeneus bivittatus* CV. tot eenzelfde soort behoren. Is dit vermoeden juist, dan is mijne *Upeneoides bivittatus* van de bovengenoemde verhandeling dezelfde als *Upeneus vittatus* CV. en *Upeneus bivittatus* CV., doch zij zal dan ter handhaving van het prioriteitsrecht *Upeneoides vittatus* behoren genoemd te worden, naar den soortnaam, door FORSKAOL reeds er aan gegeven. *Upeneoides vittatus*, Blkr (Verh. Bat. Gen. XXII Perc.) behoort echter niet tot *Upeneus vittatus* CV. en is door andere schrijvers niet verzameld, waarom ik voorstel haar *Upeneoides sundaicus* te noemen. *Upeneus bitaeniatus* Benn. (Proceed. Commit. Zool. Societ. I 1830—1831 p. 59) is dezelfde soort als *Upeneus vittatus* CV.

corpore pinnisque pulcherrime dilute rubris ubique ocellis minimis punctisque margaritaceo-coeruleis dense arenatis.

B. 5. D. 12/11. P. 16? V. 1/5. A. 3/7. C. 1/12/1.

Synon. *Taenianote triacanthe* Lacep. Poiss. IV p. 306. CV. Poiss. IV p. 273 tab. 89. CV. Règn. anim. éd. luxe, Poiss. Atl. tab. 23 fig. 2. Guér.

Ménev. Iconogr. Règn. anim. Poiss. p. 11.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 83”.

Aann. Omtrent de woonplaats dezer soort bestond tot nog toe volstrekte onzekerheid. Zij werd bekend gemaakt naar een slecht bewaard voorwerp, waaraan het is toe te schrijven, dat de aangehaalde afbeeldingen der groote Histoire naturelle des Poissons en van de prachtuitgave van CUVIER's Règne animal geheel verkeerd gekleurd zijn. In de beide afbeeldingen zijn de tanden der kaken ook veel te groot afgebeeld, welke fout in de Iconographie du Règne animal vermeden is. Alle drie afbeeldingen zijn overigens vrij naauwkeurig, naauwkeuriger zelfs wat de evenredigheden van hoogte des ligchaams en de lengte des kops aangaat, dan de beschrijving in de groote Histoire naturelle des Poissons. Mijn voorwerp heeft slechts 11 rugvinstralen en niet 12, zoo als van de soort opgegeven is. De borstvinstralen laten er zich niet met juistheid tellen daar meerdere stralen door den toestand der bewaring tot aan de basis gespleten ziju. Even zoo laat mijn voorwerp mij in het onzekere omtrent de huidaanhangsels van den kop, doch de kleuren van ligchaam en vinnen zijn fraai bewaard gebleven.

SCIAENOÏDEI.

Umbrina amblycephalus Blkr.

Umbrin. corpore oblongo compresso, altitudine $4\frac{1}{4}$ ad $4\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{3}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{1}{3}$ in ejus longitudine; oculis diametro 3 et paulo in longitudine capitis; rostro valde obtuso convexo-truncato, ante os prominente; maxilla superiore maxilla inferiore longiore sub oculi dimidio posteriore desinente; maxilla inferiore poris t bene conspicuis, symphysi cirro parvo conico oculo breviore; dentibus maxillis parvis, maxilla superiore seie externa seriebus internis ma-

juribus, maxilla inferiore serie externa antice tantum dentibus ceteris majoribus, caninis vel caninoïdeis nullis; praeperculo rotundato denticulis bene conspicuis serrato; squamis lateribus 53 p. m. in serie longitudinali linea laterali ramosa; pinus dorsalibus basi tantum unitis, spinosa acuta longitudine $2\frac{2}{3}$ circiter in longitudine partis radiosae, spinis gracilibus 2° ceteris longiore $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{2}{3}$ in altitudine corporis; pinnis pectoralibus acutis $4\frac{4}{5}$ ad 5 fere, ventralibus acutis 6 fere ad $6\frac{1}{2}$, candali oblique rhomboidea 5 et paulo ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali spina 2^a crassa radiis breviore; colore corpore superne virescente inferne argenteo, pinnis flavescente; corpore pinnisque dense fusco arenatis.

B. 7. D. 10—1/24 vel 10—1/25 vel 10—2/24 vel 10—2/25. P. 2/14
vel 2/15. V. 1/5. A. 2/7 vel 2/8. C. 1/15/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum 96" et 113".

Aanm. *Corvina Goldmanni* Blkr en *Umbrina amblycephalus* Blkr zijn tot nog toe de enige eigenlijke Omberachtige vissen, welke mij van de Moluksche wateren zijn bekend geworden (Diagramma en Scolopsides worden er door vrij talrijke soorten vertegenwoordigd), en deze beide soorten zijn buiten die wateren nog niet aangetroffen. De onderwerpelijke soort is het naaste verwant aan *Umbrina Dussumieri* CV. doch verschilt daarvan door korteren en aanmerkelijk stomperen kop en in verhouding tot den kop aanmerkelijk grotere oogen. Zij is gemakkelijk herkenbaar aan haren als afgeknotten snuit.

CHAETODONTOÏDEI.

Holacanthus nicobariensis Blkr.

Holac. corpore disciformi ovali, diametro dorso-ventrali $2\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis; latitudine corporis $3\frac{1}{2}$ circiter in diametro dorso-ventrali; capite obtuso $4\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis, altiore quam longo; linea rostro-dorsali nucha et fronte declivi reciuscula rostro concava linea rostro-ventrali paulo breviore; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitidis; osse suborbitali oculi diametro humiliore aggulo denticulato; praeperculo margine posteriore denticulato; spina praeperculari oculo vix breviore aperturam branchiale longe superante; squamis lateribus non squamatis 80 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosis obtusis rotundatis, anali dorsali vix humiliore; dorsali spinosa spinis posterioribus spinis ceteris longioribus dorsali radiosae humilioribus; pinnis pectoralibus acute rotundatis et ventralibus acutis

4½ ad 5 fere, caudali obtusa convexa 5½ circiter in longitudine corporis; anali spina postica spina 2a paulo longiore; colore corpore violascente-coeruleo pinnis violaceo; vittis corpore margaritaceis et coeruleis transversis curvatis subsemilunaribus convexitate antrorsum spectantibus latioribus gracilio-ribusque alternantibus subconcentricis 10 p. m. caput inter et caudam, vittis ex parte in pinna dorsalem et analem productis ibique annulos margaritaceos efflentibus; vittis ejusdem coloris transversis cauda pinnaque caudali 5 p. m., capite lateribus 5 vel 6 irregularibus, nucha et fronte 6 transversis, utroque labio 1; vitta labio inferiore angulata; rostro medio antice macula oblonga margaritacea; regione thoracica utroque latere vittis 3 vel 4 obliquis transversis margaritaceis, vitta inferiore linea media- na; pinna pectorali basi nigricante-violacea vitta transversa margaritacea; caudali postice violascente-hyalina.

B. 6. D. 14/20 vel 14/21. P. 2/17. V. 1/5. A. 3/19 vel 3/20. C. 1/15/1
et lat. brev.

Synon. *Douwing Formosa* Ren. Poiss. Mol. I tab. 5 fig. 34.

Chaetodon nicobariensis Bl. Schn. Syst. posth. p. 219 tab. 50.

Holacanthus geometricus Lacep. Poiss. IV p. 528, 537. CV. Poiss.
VII p. 142.

Holacanthe géométrique Lacep. ibid. IV p. 528, 537 tab. 13 fig. 1.
CV. Poiss. VII p. 142.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 93”.

Aann. De parelkleurige ringvormige band even vóór den staart, voorkomende op de afbeeldingen van RENARD, BLOCH en LACEPÈDE is niet standvastig. Bij mijn voorwerp is die band aan de linkerzijde in twee lusvormige banden verdeeld en aan de regterzijde naar achteren toe open. De soort is zeer na verwant aan *Holacanthus semicirculatus* CV., doch gemakkelijk herkenbaar aan hare dwarsche profielbanden, betrekkelijk veel langeren preoperkeldoorn, enz. De soortnaam van BLOCH heeft het prioriteitsrecht boven dien van LACEPÈDE.

Holacanthus semicirculatus CV. Poiss. VII p. 143 tab. 183
(nec Blkr olim (1)).

(1) Vroeger bracht ik verkeerdelijk tot *Holacanthus semicirculatus* CV. een voorwerp van

Holacanthus striatus Rüpp. Neue Wirb. Faun. Abyss. Fisch. R. M. p. 32
tab. 10 fig. 2.

Holacanth. corpore disciformi ovali, diametro dorso-ventrali 2 circiter in

Holacanth. corpore disciformi, diametro dorso-ventrali 2 et paulo ad $2\frac{1}{3}$ in longitudine corporis; latitudine corporis $2\frac{1}{2}$ ad $3\frac{1}{4}$ in diametro dorso-anali; capite obtuso $3\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, altiore quam longo; linea rostro-dorsali toto capite declivi rectiuscula linea rostro-ventrali longiore; oculis diametro $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{2}{3}$ in longitudine capitum; osse suborbitali oculi diametro humiliore edentulo; praeperculo margine posteriore den-

longitudine corporis; latitudine corporis $3\frac{1}{2}$ circiter in diametro dorso-ventrali; capite obtuso $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, altiore quam longo; linea rostro-dorsali toto capite declivi rectiuscula linea rostro-ventrali vix breviore; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitum; osse suborbitali oculi diametro humiliore dentibus conspicuis nullis; praeperculo margine posteriore leviter denticulato, margine inferiore denticulis aliquot tantum; spina praecoperculari oculo duplo fere breviore aperturam brachialem superante; squamis lateribus non squamatis 70 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosus obtusis rotundatis, anali dorsali paulo humiliore; dorsali spinosa spinis posticis spinis ceteris longioribus dorsali radiosus humilioribus; pectoralibus rotundatis $4\frac{1}{2}$ circiter, ventralibus acutis radio 1° producto $3\frac{1}{2}$ circiter, caudali obtusa rotundata 5 circiter in longitudine corporis; anali spina 3^a spina 2^a paulo longiore; colore corpore pinnisque dorsali et anali violascente-coeruleo; vittis capite et corpore transversis coeruleis et margaritaceis gracilioribus et latioribus alternantibus; vittis capite 4 vel 5 parum curvatis posterioribus usque ad et paulo post basin pinnae ventralis productis; rostro et fronte striis coerulecentibus 3, lateralibus oculo-nuchalibus, media rostro-nuchali; vittis corpore postcephalicis 8 vel 9 parum curvatis convexitate antrorum spectantibus pinnas dorsalem et analem intrantibus, posticis corpore rectiusculis; vittis cauda 2 vel 3 rectiusculis; pinnis ventralibus fuscis, pectoralibus et caudali aurantiacis.

B. 6. D. 13/22 vel 13/23. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/21 vel 3/22. C. 1/15/1
et lat. brev.

Synon. *Holacanthus semicirculatus* Blkr, Nat. T. N. Ind. III p. 452 (nec CV.).

Habit. Tandjong Biat, Bankae insulae, in mari.

Longitudo speciminis unici 47".

Aanm. Deze soort is uiterst na verwant aan *Holacanthus semicirculatus* CV., zoowel in habitus als kleuren tekening en ik beschouwde haar vroeger zelfs als daartoe te behooren, in de meening, dat het weinig gebogen zijn der lichaamsbanden bij mijn voorwerp aan den jeugdigen leeftijdstoestand toe te schrijven was. Bij voorwerpen echter van *Holacanthus semicirculatus* CV., welke nog kleiner zijn dan bovenbeschreven voorwerp, zijn die banden even sterk gebogen als bij de oudere, zoodat de leeftijdstoestand op de buiging der banden geen invloed schijnt te hebben. Ik breng mijn voorwerp thans tot *Holacanthus striatus* Rüpp. van de Roode zee, van welke oort de heer RÜPPELL eene vrij goede afbeelding heeft gepubliceerd.

ticulis vix conspicuis; spina praeporeulari oculo plus duplo breviore aperaturam branchialem vix vel paulo tantum superante; squamis lateribus non squamatatis 70 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radios obtusis rotundatis, anali dorsali vix humiliore; dorsali spinosa spinis posterioribus spinis ceteris longioribus dorsali radios humilioribus; pinnis pectoralibus rotundatis 5 ad $4\frac{1}{4}$, ventralibus acutis radio 1° valde producto 3 et paulo ad $3\frac{1}{4}$, caudali obtusa convexa 5 circiter in longitudine corporis; anali spina postica spina 2a paulo longiore; colore corpore pinnisque imparibus coeruleo-violaceo; vittis capite et corpore coeruleo-renibus et margaritaceis gracilioribus et latioribus alternantibus transversis; vittis capite 6 vix vel non curvatis, posticis 3 postocularibus usque ad et paulo post basin ventralis productis nucha cum vittis lateris oppositi unitis; rostro et fronte striis coerulecentibus 3 lateralibus oculo-nuchalibus media rostro-nuchali inferne usqne supra labium inferius producta; vittis corpore postcephalicis 8 curvatis convexitate antrorum spectantibus, in pinna dorsalem et analem productis, posticis subsemilunaribus, vittis gracilioribus speciminibus valde juvenilibus interdum inconspicuis; vittis cauda pinnaque caudali 4 p. m. curvatis; pinna caudali postice aurantiaca; pinnis pectoralibus aurantiacis; ventralibus nigricante-fuscis antice et postice fascia longitudinali pulchre coerulea.

B. 6. D. 13/22 vel 13/23. P. 2/17. V. 3/5. A. 3/20 ad 3/22. C. 1/15/1
et lat. brev.

Synon. *Holacanthe à demi-cercles* CV., Poiss. VII p. 143 tab. 183.

Chaetodon microlepis Blkr, Nat. Tijdschr. Ned. Ind. IV p. 257
(aetas valde juvenilis).

Manii Indig. Waigin.

Habit. Amboina, in mari.

Caner, Sumatrae occidentalis, in mari,
Longitudo 4 speciminum 26" ad 60".

Aanm. De preoperkeldoorn is bij deze soort aanmerkelijk korter dan bij de overige soorten van *Holacanthus*, en bij mijne kleinste voorwerpen zelfs zoo klein, dat hij mijner waarneming vroeger ontglipte, waarom ik de soort vroeger onder *Chaetodon* bracht. De soort wordt aanmerkelijk groter dan mijn grootste voorwerp. De afbeelding in de groote *Histoire naturelle des Poissons* heeft bijkans de dubbele lengte van mijn grootste exemplaar.

Holacanthus semicirculatus is, behalve bij Amboina en Sumatra, ook aangetroffen bij Timor, Boeroe, Waigoe en Nieuw Ierland.

SCOMBEROÏDEI.

URASPIS Blkr.

Dentes intermaxillares et inframaxillares biseriati. Dentes vomerini, palatini, linguales nulli. Linea lateralis scutis spiniferis armata. Pinnae spuriae nullae. Praeoperculum edentulum. Membrana branchiostega radiis 7.

Aanm. Nadat ik in 1850 het groote Cuviersche geslacht *Caranx* had gesplitst in meerdere genera, welke ik voornamelijk grondde op het tanden- en vin-stelsel, ontdekte ik in 1852 een' geheel nieuwe vorm, welke ik onder den geslachtsnaam *Carangichthys* in het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië beschreef. Onderwerpelijk geslacht sluit zich aan de bedoelde aan en behoort evenzeer tot het groote geslacht *Caranx* van CUVIER. Maar het biedt weder een geheel ander tandenstelsel aan, bezittende het slechts tweereijige tanden in de beide kaken en missende het ploegbeens-, gehemelte- en tongtanden. In habitus staat het, althans te oordeelen naar de enige mij beschikbare soort, tusschen *Caranx* en *Carangoïdes* en zou nog het meest met *Caranx* Blkr overeen te brengen zijn, indien het ploegbeens-, gehemelte- en tongtanden bezat. Het is ter beoordeeling der verschillen, welke onderwerpelijk genus met de verwante aanbiedt, mischien niet overbodig de kenmerken van alle hier te herhalen.

MEGALASPIS. Dentes inframaxillares pluriseriati. Dentes vomerini, palatini, linguales. Pinnae dorsales et anales spuriae plures.

DECAPTERUS. Dentes inframaxillares uniseriati, intermaxillares interdum vix vel non conspicui. Dentes vomerini, palatini, linguales. Pinna dorsalis et analis spuria unica.

SELAR. Dentes intermaxillares et inframaxillares uniseriati. Dentes vomerini, palatini, linguales. Pinnae spuriae nullae.

CARANX. Dentes intermaxillares pluriseriati serie externa maiores, inframaxillares uniseriati antice caninis 2 vel 4. Dentes vomerini, palatini, linguales.

CARANGICHTHYS. Dentes intermaxillares et inframaxillares pluriseriati, serie externa longiores, maxilla inferiore antice aliquot caninoidei. Dentes vomerini, palatini, linguaes. Praeoperculum denticulatum.

CARANGOÏDES. Dentes intermaxillares et inframaxillares pluri-seriati aequales. Dentes vomerini, palatini, linguaes.

LEIOGLOSSUS. Dentes intermaxillares et inframaxillares uniseriati aequales. Dentes vomerini et palatini. Lingua edentula.

URASPIS. Dentes intermaxillares et inframaxillares biseriati. Dentes vomerini, palatini, linguaes nulli.

SELAROÏDES. Dentes inframaxillares uniseriati et linguaes. Dentes intermaxillares, vomerini, palatini nulli.

GNATHANODON. Lingua scabra. Maxillae, vomer et palatum edentula.

De Indische Archipel voedt vertegenwoordigers van alle deze geslachten. Van de Soenda-Moluksche wateren bezit ik thans 1 soort van Megalaspis, Carangichthys, Leioglossus, Uraspis, Selaroïdes en Gnathanodon, 4 van Decapterus, 5 van Caranx, 9 van Selar en 15 van Carangoïdes, op een gezamenlijk aantal van 83 Skomberoïden.

Uraspis carangoïdes Blkr.

Urasp. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{3}{4}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 3 sere in ejus altitudine; capite obtuso convexo 4 circiter in longitudine corporis, altiore quam longo; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; osse suborbitali supra angulum oris oculo plus duplo humiliore; linea rostro-frontali convessa; maxilla superiore parum protractili maxilla inferiore paulo breviore sub medio oculo circiter desinente; dentibus maxillis biseriatis acutis curvatis valde conspicuis, maxilla inferiore postice uniseriatis; linea dorsali valde convexa; linea ventrali rectiuscula; triangulis thoracieis lateralis et inferiore totis alepilotis; linea laterali usque sub media pinnâ dorsali radiosâ curvata, curvatura valde aperta, postice scutis spiniferis 32 p. m., scutis maximis latitudine 14 circiter in altitudine corporis; squamis corpore minimis parum conspicuis; pinnâ dorsali spiaosa dorsili radiosâ plus duplo humiliore; dorsali radiosâ et anali vix emarginatis antice angulatis acutis, dorsili anali paulo altiore corpore paulo plus duplo humiliore; pectoralibus falcatis 4 et paulo, ventralibus obtusis rotundatis $5\frac{1}{2}$ circiter, caudali profunde emarginata lobis acutiscaulis rotundatis

$\frac{4}{3}$ circiter in longitudine corporis; spina anali 2^a spina 1^a rudimentaria multo longiore; colore corpore superne dilute viridi inferne argenteo; fasciis dorso-ventralibus vel dorso-analibus violascente-coeruleis diffusis latissimis 5; mucosa palato linguaque tumida antice alba postice nigra; pinna dorsali spinosa tota nigra; dorsali et anali radiosis flavis apice albescensibus, dense fusco-violaceo arenatis; pectoralibus flavescente-hyalinis; ventralibus flavis dense violaceo-fusco arenatis; caudali dimidio basali flava dimidio posteriore nigricante-violacea.

B. 7. D. 8—1/28. P. 2/19. V. 1/5. A. 2—1/21. C. 1/15/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 129"

Aanm. Deze soort is na verwant aan *Caranx helvolus* CV. en *Caranx micropterus* Rüpp. en ik twijfel er niet aan of deze beide species behooren insgelijks tot het geslacht *Uraspis* gebragt te worden, wat zich echter eerst door een nader onderzoek van het tandenstelsel laat bepalen. *Caranx helvolus* CV. is mij slechts uit de beschrijving er van bekend. Zij zou in den Atlantischen Oceaan zijn aangetroffen en geene aarsvindoornen hebben, welke opgave, zooals CUVIER reeds heeft opgemerkt, waarschijnlijk op dwaling berust. Overigens zou de formule der vinstralen er zijn D. 6—29. P. 21. A. 21, wat zeer wel overeenkomt met formule van mijn voorwerp, indien men aanneemt, dat 2 der kleine rugvindoornen zijn over het hoofd gezien. Overigens beantwoordt de korte beschrijving van *Caranx helvolus* CV. zeer goed aan mijn voorwerp, doch de verwijderde woonplaats maakt het waarschijnlijk, dat *Caranx helvolus* eene andere soort is. Wat *Caranx micropterus* Rüpp. betreft, hierover laat zich met meer juistheid oordeelen door de beschrijving en afbeelding van den heer RÜPPELL. Het tandenstelsel dezer soort is echter niet beschreven en hoezeer de heer RÜPPELL haar brengt tot de soorten van *Caranx* met eene rei kleine haarvormige tanden in de kaken, kan deze opgave wel op eene minder nauwkeurige waarneming berusten. Mond- en tongslijmvlies zijn daar dik en wit, even als bij mijn voorwerp. *Uraspis micropterus*, hoezeer na aan *Uraspis carangoïdes* verwant, verschilt er toch in meerdere opzichten van, en wel door slanker ligchaam, minder bol profiel, lagere 2^e rugvin, minder gebogene

zijlijn, langere borstvinnen, kortere buikvinnen, een straal minder in de 2e rugvin en aarsvin, onzichtbare aarsdoornen, enz.

Decapterus kurroides Blkr.

Decapt. corpore elongato compresso, altitudine $5\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{1}{4}$ in ejus longitudine; linea rostro-frontali declivi concaviuscula; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ fere in longitudine capitis; rostro oculo non vel vix longiore; maxilla superiore maxilla inferiore paulo breviore sub oculi margine anteriore desinente, $2\frac{1}{2}$ fere in longitudine capitis; dentibus utraque maxilla uniserratis parvis sed oculo non armato conspicuis; dentibus vomerinis, palatinis et lingualibus minimis, vomerinis in vittam ↑ formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem, lingualibus dimidio linguae basali in vittam gracilem lingua duplo circiter breviorem dispositis; triangulis pectoralibus lateralibus et inferiore totis squamosis; squamis corpore parvis sed bene conspicuis; linea laterali usque paulo ante medianam dorsalem radiosam curvata curvatura valde debili, postice scutis armatis 30 p. m. verii alter sitis latissimis 4 circiter in altitudine corporis; pinnis dorsalibus distantibus, spinosa radiosus altiore acenta spina 3^a spinis ceteris longiore $1\frac{1}{2}$ fere in altitudine corporis; dorsali radiosus longitudine $3\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; pectoralibus subfalciformibus capite vix longioribus $4\frac{1}{4}$ circiter, ventralibus acutis 8 circiter, caudali valde inisa lobis acutis 6 circiter in longitudine corporis; spina anali anteriore spina anali posteriore longiore; anali radiosus dorsali radiosus paulo humiliore longitudine $4\frac{1}{2}$ fere in longitudine corporis; colore corpore superne viridi inferne argenteo; rostro antice fusco; operculo superne postice axillisque macula nigra; pinnis flavescente- vel violascente-hyalinis.

B. 7. D. 1 procumb. + 8—1/29 + 1 spur. P. 2/19. V. 1/5. A. 2—
1/23 + 1 spur. C. 1/15/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 173”.

Aanm. De onderwerpelijke medegerekend, bezit ik thans 6 soorten van *Decapterus*, 4 van den Indischen Archipel en 2 van Japan. Alle deze soorten gelijken veel op elkander, doch zij laten zich voldoende van elkander onderkennen door het minder of meerder slanke des geheelen ligchaams, de hoogte en lengte des kops, de lengte der borstvinnen, de getallen der vinstralen, enz. De onderwerpelijke soort is meer nog verwant aan *Decapterus kurra* Blkr dan *Decapterus lajang* Blkr van Ternate, doch zij laat er zich van onderkennen door stomperen

kop en snuit, tot onder het oog reikende bovenkaak, minder talrijke gewapende zijschilden, langere borstvinnen, 2 tot 4 stralen minder in de aarsvin, enz.

TEUTHIDES.

Priodon hexacanthus Blkr.

Priod. corpore oblongo compresso, altitudine 3 et paulo ad $3\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine $3\frac{1}{2}$ ad 3 et paulo in ejus altitudine; capite obtuso convexo paulo longiore quam alto, 5 et paulo ad $5\frac{2}{3}$ in longitudine corporis; linea rostro-frontali ante oculos convexa rostro declivi rectinseula; linea interoculari convexa; oculis diametro 3 fere ad $3\frac{1}{4}$ in longitudine capitis; osse suborbitali maxillam inter et oculum oculi diametro altiore; sulco praecoculari valde conspicuo; rictu parvo longe ante oculum desinente; dentibus maxillis apicem versus denticulatis acutis confertis parvi utraque maxilla utroque latere 16 ad 20; praecoperculo operculoque oblique rotundatis; ventre non carinato; linea dorsali linea ventrali convextiore; cauda laminis 2 rotundatis parvis non armatis; linea laterali corpore cadaque conspicua duplice inferiore continua superiore inferiori approximata poris distantibus notata; squamis toto corpore minimis vix conspicuis sebris; pinna dorsali non emarginata spinis seabiis spina 1^a spinis ceteris crassiore sed vix longiore corpore triplo humiliore; radiis dorsalibus spinis dorsi anterioribus brevioribus; pectoralibus apice acute rotundatis postice convexis $6\frac{1}{2}$ ad $7\frac{1}{2}$, ventralibus vix ante basin pectoralium incipientibus acutis $7\frac{1}{2}$ ad $8\frac{3}{4}$, caudali extensa leviter emarginata angulis acuta radiis subexternis $5\frac{1}{2}$ ad 5 fere in longitudine corporis; anali dorsali humiliore spinis sebris 2^a spina 1^a vix longiore radiis vix breviore; colore corpore superne fusco inferne fuscescente-aurantiaco; pinna dorsali fuscoc-aurantia- ca fuscoc marginata, vittis 3 longitudinalibus coeruleis, pectoralibus et ventralibus membrana violascentibus radiis aurantiacis; anali aurantiaca fuscoc marginata, vittis 2 longitudinalibus coeruleis; caudali violacea.

B. 4. D. 6/28 vel 6/29 vel 6/30. P. 2/14 vel 2/15. V. 1/3. A. 2/29
vel 2/30. C. 1/14/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 4 speciminum 125^{'''} ad 198.^{'''}

Aanm. Deze soort staat in verwantschap tusschen *Priodon annularis* CV. en *Priodon tapeinosoma* Blkr en heeft nog het meeste van laatstgenoemde. *Priodon tapeinosoma* heeft echter het lichaam slanker, het profiel boller, den kop groter, slechts 5 rugdoornen, enz. Den soortnaam heb ik ontleend aan de 6 rugdoornen.

CALLIONYMOIDEL.

Callionymus ocellatus Pall. Spic. VIII 8 p. 25 tab. 4 fig. 1-3.

L. Gm. Syst. Nat. ed. 13^a I, 3 p. 1541. CV. Poiss. XII p. 231.

Callion. corpore elongato depresso, altitudine $6\frac{1}{2}$ ad $6\frac{3}{4}$, latitudine maxima 5 circiter in ejus longitudine; capite convexo angulato $4\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis; latitudine capitis $1\frac{1}{4}$ circiter, altitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis, maxime approximatis; orbitis antice et postice elevatis non dentatis; linea rostro-frontali convexa; rostro obtuso-iuscule convexo oculo multo breviore; processu praeoperculari oculo breviore apice dentibus 2 magnis sursum spectantibus divergentibus armato; foramine branchialibasi pinnae pectoralis anteriori opposito; appendice anali oblonga conica; linea laterali conspicua nucha linea iutemedia curvata cum linea laterali lateris oppositi unita antice curvatura praeopercula versus descendente et operculo recurrente; pinna dorsali spinosa spinis gracillimis divergentibus 2^a et 3^a ceteris longioribus, membrana corpore altiore; dorsali radiosa corpore non vel vix altiore postice angulata; pectoralibus oblique flabelliformibus 5 fere, ventralibus indivisis radiis posticis longioribus 4 et paulo, caudali subtruncata angulis acuta 4 circiter in longitudine corporis; anali corpore paulo humiliore postice angulata; colore corpore superne aureo-olivaceo ocellis numerosis parvis et majoribus coeruleis annulo profundiore cinctis, olivaceo lateribus quasi eroso, capite inferne fascias 3 transversas effidente; ventre margaritaceo-roseo; capite ubique punctis coeruleis annulo profundiore cinctis; pinna dorsali spinosa rosea dimidio basali fasciis 2 curvatis fuscis coeruleo limbatis, dimidio superiore ocellis 4 fuscescentibus centro nigris coeruleo cinctis in seriem curvatam longitudinalem dispositis, superne postice insuper vittulis obliquis coeruleis, coeruleo ubique violaceo-nigro limbato; dorsali radiosa rosea vittis 2 longitudinalibus fuscescentibus subinterruptis coeruleo et nigricante limbatis; ventralibus dimidio basali et apicem versus maxima parte fusco-violaceis antice maculis 2 magnis albis postice punctis coeruleis; pectoralibus roseo-hyalinis vittis 4 transversis plus minusve interruptis fuscis punctisque coeruleis in series 3 vel 4 transversas dispositis; anali violaceo-fusca apicibus radiorum alba striis 2 longitudinalibus coeruleis; caudali hyalino-rosea basi fascia transversa fuscescente-olivacea, postice maculis olivaceo-fuscis in series 2 ad 3 irregulares transversas dispositis, parte rosea coeruleo punctata.

B. 6. D. 4—8 vel 4—9 (omn. fiss.). P. 1/18. V. 1/5. A. 7 vel 8 (omn. fiss.). C. 1/8/1.

Synon. *Callionyme oeillé* Daubent. Encyclop. méthod.

Callionyme petit argus Bonnat. Planch. Encycl. méth.

Callionyme pointillé Lac. Poiss. II p. 328, 340.

Callionymus punctulatus Lac. ibid.

Callionyme ocellé CV. Poiss. XII p. 231.

Habit. Amboina, iu mari.

Longitudo speciminis unici 41”.

Aanm. Mijn voorwerp, een mannetje, heeft slechts de halve grootte van de afbeelding van PALLAS, welke, hoezeer veel te wenschen overlatende, de soort toch zeer goed laat herkennen. De preoperkeldoorn is niet „simple” maar heeft twee grote kromme tanden. De kleuren van mijn voorwerp fraai bewaard gebleven zijnde, heb ik ze naauwkeuriger kunnen beschrijven dan PALLAS, naar wien de beschrijving in de grote Histoire naturelle des Poissons genomen is.

BLENNIOÏDEI.

Petroskirtes hypselopterus Blkr.

Petrosk. corpore elongato compresso, $5\frac{1}{2}$ ad 5 fere in ejus longitudine; capite obtuso convexo $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, longiore quam alto et multo altiore quam lato; linea rostro-frontali rostro declivi convexiuscula; rostro oblique convexo oculo multo breviore; cirris utroque latere nuchali, postoculari et nasali brevibus pupilla brevioribus fissis, supraorbitali lata fimbriata oculo longiore; linea praecirculari et mento utroque latero cirris 6 ad 7, anteriore ceteris longiore et latiore; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ ad 3 in longitudine capitis, diametro $\frac{1}{4}$ ad $\frac{2}{3}$ distantibus; rictu sub oculi margine anteriore desinente; maxillis antice tantum dentatis, dentibus maxilla superiore p. m. 30 et utroque latere insuper dente canino parvo, maxilla inferiore p. m. 40 et utroque latere dente canino magno curvato; cute laevi; linea laterali tubulis simplicibus notata, lineae dorsali valde approximata paulo post apicem pectoralis desinente; pinnis radiis omnibus simplicibus vel apice tantum subfassis, dorsali supra operulum incipiente et paulo ante basin caudalis desinente, antice acuta elevata corpore non humiliore radiis 3 anticis radiis ceteris longioribus, post radium 3^m emarginata, postice corpore humiliore; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{3}{4}$, ventralibus $5\frac{3}{4}$ ad $6\frac{1}{2}$, caudali obtusa convessa 5 ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali convexa corpore multo humiliore; corpore superne lateribusque violascente maculis rotundis et ovalibus aureo-rubris punctisque coeruleis dense maculato et arenato, inferne aurantiaco vel aurantiaco-resco; cirris fere omnibus nigricantibus; pinna dorsali profunde pulchre rubra violaceo variegato-reticulata et insuper ubique maculis minimis punctiformibus confertis coeruleis quasi arenata; pectoralibus membrana roseo-hyalinis radiis

auranti cis radiis singulis basi puncto violaceo; ventralibus aurantiacis fuscata leviter variegatis basi antice macula profunde violacea; anali pulchre profunde rubra maculis sparsis irregularibus profunde violaceis variegata maculisque minimis punctiformibus coeruleis quasi arenata; caudali membrana pulchre rubra radiis aurantiacis fusco violaceo variegatis.

B. 6. D. 25 vel 26. P. 14. V. 3. A. 17. C. 13.

Synon. *Petroskirtes mitratus* Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 244 (nec Rüpp.).

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 3 specimenum 46" ad 68".

Aanm. In mijne Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Banda-eilanden, opgenomen in het 2e deel van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, beschreef ik een jeugdig en minder goed bewaard voorwerp dezer soort onder den naam van *Petroskirtes mitratus* Rüpp. Inderdaad is onderwerpelijke species ook zeer na verwant aan de genoemde Rüppellsche, zoowel in habitus van ligchaam, kop en vinnen als ten opzichte van de huiddraden van den kop, enz. Mijn groter en beter bewaard voorwerp toont echter eene afwijkende kleurtekening aan. Wat mij voornamelijk doet besluiten, haar als eene eigene soort te beschouwen, is het stompe en afgeronde harer staartvin, welke bij de Rüppellsche soort, niettegenstaande het afgebeelde voorwerp kleiner is dan mijn grootste, uitgerand en aan de hoeken scherp is.

PEDICULATI.

Antennarius moluccensis Blkr.

Antennae corpore ovali compresso, altitudine 2 circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{3}$ circiter in ejus altitudine; oculis diametro 7 circiter in longitudine maxillae superioris; recto subverticali postrosum descendente; maxilla superiore 6 in longitudine corporis; dentibus acutis seriebus internis seriebus externis longioribus, antice quinque- ad sexseriatis postice triseriatis, vomerinis quadriseriatis, palatinis liseriatis; thurmis dentalibus vomerinis et palatinis distantibus, palatinis vomerinis multo minoribus; apertura branchiali rotunda oculo multo majore; cute toto corpore spinulis plurimis bifurcatis conspicuis seabra; tuberculis osseis distantibus capite lateribusque superne in seriem longitudinaliem, regione operculari in seriem transversam dispositis; fibrillis labio inferiore pluribus brevissimis simplicibus, cetero corpore nullis conspicuis; radio resto libero tuberculo scabro apice rostri inserto 7 circi-

ter in longitudine corporis, apice penicillo plurifimbriato brevi; pinna dorsali spinosa spina 1^a membrana cum basi spinae 2^a unita obtusa antrorsum flexili, spina 2^a spina 1^a duplo circiter longiore maxilla superiore breviore valde curvata obtusa non antrorum flexili; dorsali radiosa analique rotundatis altitudine subaequalibus, dorsali anali duplo fere longiore; caudali obtusa rotundata 4 $\frac{1}{2}$ ad 4 $\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; ventralibus maxilla superiore brevioribus; corpore pinnisque lateritis maculis oblongis et elongatis irregularibus nigricante-violaceis reticulato-variegatis; vitta dorso-brachiali reticulata rosea; maculis pulchre roseis violaceo variegatis utroque latere 4 longitudinaliter seriatis posteriore anali anteriori opposta; dorso caudae et membrana spinam dorsi 1^m inter et 2^m macula magna rosea violaceo variegata; pinnis marginem liberum versus profunde violaceis; dorsali radiosa superne maculis aliquot roseis; caudali basi fascia transversa rosea violaceo variegata vel reticulata, medio et postice vittis pluribus transversis nigris; apicibus pinnarum radiis omnibus luteis; radio rostro libero aurantiaco fuso annulato.

B. 6. D. 2—12 (2 post. fiss.). P. 11 (omn. simpl.). V. 6 (omn. simpl.).

A. 8 (2 tant. simpl.). C. 9 (omn. fiss.).

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 240”.

Aann. Deze Antennarius is verwant aan *Antennarius Lindgreeni* Blkr, doch verschilt er van door talrijker tandreijen, afwezigheid van huidfimbriën op kop en ligchaam, talrijker onverdeelde rugvinstralen, talrijker borstvin- en buikvinstralen, andere bijzonderheden der kleurtekening, enz.

LABROÏDEI CYCLOÏDEI.

Callyodon hypselosoma Blkr.

Callyod. corpore oblongo compresso, altitudine 3 $\frac{1}{2}$ ad 3 $\frac{3}{4}$ in ejus altitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite convexo 3 $\frac{3}{4}$ ad 3 $\frac{5}{6}$ in longitudine corporis, longiore quam alto; oculis diametro 4 $\frac{1}{4}$ ad 4 $\frac{1}{2}$ in longitudine capiti; linea rostro-frontali ante oculos convexa; osse suborbitali angulo oris oenli diametro humiliore; naribus rotundis parvis anterioribus cirro oculo plus triplo breviore apice subbilobo vel simplice; labiis maxillas totas tegentibus; dentibus maxilla superiore crista media parvis conspiciens, extracristalibus utroque latere 8 p. m. magnis anticis prominentibus posticis extrorsum curvatis, intracristalibus pluribus sparsis conicis cristalibus multo majoribus; dentibus maxilla inferiore antice biseriatis postice uniserialis, serie interna conico-compressis p. m. 32 aequalibus, serie externa p. m. 8; squamis lateribus 24 p. m. in serie longitudinali, 9 p. m. in serie transversali; linea laterali singulis squamis ramosissima, sub radio dorsali postico interrupta vel subinterrupta; pinna dorsali basi vagina squamosa

humili, spuis gracilibus subaequalibus, parte radiosa parte spinosa vix altiore postice rotundata, membrana interspinali leviter emarginata; pinnis pectoralibus apice acutis postice rotundatis $5\frac{1}{2}$ ad 6, ventralibus acutiuscula rotundatis $7\frac{1}{2}$ ad 8, caudali convexa $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali basi vagina squamosa nulla, dorsali radiosa humiliore, postice angulata; colore corpore superne unicolor-olivaceo, inferne aurantia-
co; dorso fasciis olivaceo-violaceis diffusis transversis 5 p. m.; capite squamis que corpore punctis numerosis confertis rubris arenatis; lateribus maculis roseis majoribus in series 2 longitudinales dispositis; pinnis aurantiacis; pectoralibus immaculatis, dorsali et anali spinis radiisque olivas-
cente-fusco membranaque roseo variegatis; caudali et ventralibus vittulis gracilibus transversis hyalino-roseis; caudali radiis externis olivaceo-fusco
variegata.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10 (spec. maj.
stat. abnorm. 3/6 vel 3/7). C. 1/11/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 5 specimenum 98" ad 146".

Aanm. In kleurtekening en tandenstelsel beantwoordt onderwerpelijke soort zeer wel aan de soort, die ik als *Callyodon waigiensis* CV.? in het 2e deel van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië beschreven heb. Zij is echter standvastig aanmerkelijk hooger van ligchaam, wat bij voorwerpen van beide soorten van gelijke grootte sterk in het oog valt. Overigens mist zij de donkere borstvin- en rugvinvlek van *Callyodon waigiensis*, doch hieraan schijnt slechts eene sexuele waarde te hechten te zijn, vermits ik voorwerpen (wijfjes) van laatstgenoemde soort van de Kokoseilanden bezit, bij welke die vlekken insgelijks ontbreken. De kenmerken der soorten van *Callyodon* hebben eene herziening noodig. In habitus en kleurtekening hebben zij meest alle veel overeenkomst met elkander. De verlenging der staartvinrandstralen heeft hier even weinig waarde als bij de soorten van *Scarus*, waar die verlenging dikwerf het gevolg is van gevorderden leeftijd des diers. Zoo ook schijnt de zijlijn, naarmate de *Callyodonten* ouder worden, zich in meer takjes te verdeelen. In het tandenstelsel zijn goede kenmerken te vinden, doch slechts voor groepen der soort. Andere kenmerken vindt men in de meerdere of mindere beschubbing der rugvin en aarsvin, in het minder of meer uitgesneden zijn van de tusschenrugdoornsyliezen, enz.

CLUPEOÏDEL.

Harengula hypselosoma Blkr.

Hareng. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{3}{4}$ in ejus altitudine; capite acentinseulo $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; ore antice rictu parvo; rostro oculo breviore; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; maxilla superiore sub pupillae dimidio anteriore desinente postice denticulis vix conspicuus; maxilla inferiore paulo prominente symphysi denticulis tactu magis quam visu conspicuus; dentibus palatinis et pterygoïdeis utroque latere in thurmam oblongam dispositis; vomere edentulo; lingua dimidio basali linea media vittula dentium gracili; lineis dorsali et ventrali rotundatis, ventrali dorsali convextiore; squamis etenoïdeis transversim 3- ad 8-striatis, lateribus 45 p. m. in serie longitudinali; ventre valde cultrato scutis 30 vel 31 postice dentatis serrato; pinna dorsali postice in anteriore dimidio corporis sita, media tertia parte ventralibus opposita, aenta, emarginata, corpore duplo circiter humiliore; pectoralibus acutis 6 circiter, ventralibus acutis $10\frac{1}{4}$ circiter, caudali lobis acutis inferiore supériore paulo longiore $3\frac{1}{2}$ ad 4 in longitudine corporis; anali humili dorsali non vel vix breviore corpore plus quintuplo humiliore; colore corpore dorso nitide viridi, lateribus inferneque argenteo; regione suprascapulari fusco arenata; rostro apice fusco; pinnis hyalinis, dorsali flavescente basi antice maeula trigona nigricante, caudali violasecente lobis apicibus late nigris.

B. 6. D. 4/14 vel 4/15 vel 3/15 vel 3/16. P. 2/13 vel 2/14. V. 1/7.

A. 3/18 vel 3/19. C. 1/17/1 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum 165" et 166".

Aann. In habitus heeft deze soort veel van *Sardinella brachysoma* Blkr, doch zij is wegens hare bovenkaakstanden eene eigenlijke *Harengula*, zooals dit geslacht door den heer VALENCIENNES is bepaald. Zij is gemakkelijk herkenbaar aan haar hoog ligchaam, talrijke gekaarde schubben en buikdoornen, zwarte staartvinkwabben, enz.

OPHIDINI.

Leptocephalus taenia Less. Zool. Voy. Coquille I p. 126.

Leptoceph. corpore elongato compresso, altitudine 14 ad 15 in ejus longitudine; capite corpore multo humiliore 18 circiter in longitudine corporis; altitudine capitinis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitinis; rostro obtuso rotundato oculo breviore, non ante os prominente; rictu subhorizontali sub oculi dimidio posteriore desinente; apertura branchiali utroque latere in dimidio corporis inferiore sita; dorso ventreque carinatis; pinnis humillimis, dorsali postice in dimidio anterieore tertiae quartae corporis partis, anali vix post medianum corpus incipientibus cum caudali brevissima continua; pinnis pectoralibus inconspicuis; cute laevi; colore corpore pinnisque albescente-hyalino.

Synon. *Leptocéphale taenia* Less. Zool. Voy. Coquille I p. 126.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 105”.

Aann. Mijn voorwerp, hoezeer in goeden toestand van bewaring, laat het tanden- en vinstelsel moeijelijk waarnemen. De vinstralen zijn talrijk doch te teeder en te kort om nauwkeurig geteld te worden.

De kennis der Leptocephali laat nog veel te wenschen over. *Leptocephalus Morrisii* Penn. van Europa schijnt van de onderwerpelijke voornamelijk te verschillen door spitseren snuit en de aanwezigheid van borstvinnen. De afbeeldingen dier soort van GRONOVIVS, LACEPÈDE, BLOCH SCHNEIDER en YARRELL vertoonen de rugvin en aarsvin meer ontwikkeld dan bij mijn voorwerp en veel meer naar yoren zich uitstrekende, doch de beschrijving van de insertie dezer vinnen van den heer YARRELL beantwoordt goed aan mijn voorwerp. QUOY en GAIMARD vonden *Leptocephali* in bijkans alle door hen bereisde zeeën, doch ik ken geene beschrijvingen van de soorten, door hen waargenomen. Maar hunne uitdrukking in de Zoologie van de reis der Uranie (p. 248) "Les dents des Leptocéphales longues et pointues, prolongées en avant, dont leurs mâchoires sont armées"

etc. doet aan geheel andere soorten denken dan aan de mijne, bij welke de tanden zoo klein zijn, dat ik ze door eene matig vergrootende lens zelfs niet kan waarnemen. De beschrijving van *Leptocephalus taenia* Less. van LESSON beantwoordt zeer goed aan mijn voorwerp. Daarin wordt ook wel gesproken van lange digt bijeenstaande kaaktanden doch tevens gezegd, dat die zacht zijn en als borsteltjes. Welligt zijn deze teedere tandjes bij mijn voorwerp tijdens het onderzoeken der kaken los geraakt en verloren gegaan.

LESSON vond een groot aantal exemplaren zijner soort onder drijvende boomstammen nabij de kust van Nieuw Guinea.

De heer CANTOR vond eene soort van *Leptocephalus* in eene Corvina, bij Pinang gevangen, en beschreef haar onder den naam van *Leptocephalus dentex* in zijne Catalogue of Malaijan Fishes. De habitus dezer soort moet vrij wel aan dien der onderwerpelijke beantwoorden, doch zij zou een' spitsen snuit (a short very pointed muzzle) hebben, terwijl haar tandenstelsel beschreven wordt als volgt: "on each side of the upper jaw appeared five //forwards directed, pointed teeth and in the intervals between //them four smaller, similar ones. Each branch of the lower //jaw was armed with five teeth, somewhat longer, but resembling those of the upper jaw; minute teeth appeared in the //intervals between the three anterior longer ones."

GYMNODONTES.

Tropidichthys janthinopterus Blkr.

Tropidichthys corpore irregulare oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; capite acuto rostrato 3 et paulo in longitudine corporis; linea rostro-frontali concaviuscula; oculis superis $3\frac{1}{4}$ ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis, plus diametro 1 distantibus; loco narium depressione superficiali rotunda imperforata vix conspicua; capite, dorso ventreque spinulis distantibus scabris; lateribus caudaque laevibus; dorso subcarinato angulato; pin-

nis dorsali et anali altioribus quam basi longis rotundatis; caudali convexa $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore superne profunde olivaceo, ventre margaritaceo-roso; dorso ocellis confertis margaritaceis; lateribus ocellis magaritaceis majoribus rete olivaceo cinctis; oculo vittis aureorubris radiatim cinto; rostro vittis aurcis transversis, genis vittis longitudinalibus ornatis; dorso sub pinna maenla magna rotunda nigra ocellis margaritaceis cineta; pinnis dilute violaccis.

D. 1/8. P. 2/12. A. 1/8. C. 1/8/2.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 43".

Aann. Het geslacht *Tropidichthys* blijkt meer en meer in den Indischen Archipel vrij rijk aan soorten te zijn. Nadat ik vier soorten daarvan van den Indischen Archipel nader heb doen kennen, soorten, welke trouwens reeds in meerdere of mindere mate aan vroegere schrijvers bekend waren (*Tropidichthys Bennetti* Blkr, *Tropidichthys margaritatus* Blkr, *Tropidichthys striolatus* Blkr en *Tropidichthys Valentini* Blkr), erlangde ik het bovenbeschreven voorwerp, hetwelk stellig eene vijfde soort voorstelt, kenbaar aan hare violette ongevlekte vinnen en aan de groote parelkleurige oogen van rug en zijden, welke laatste in een fraai olijfkleurig netwerk gevat zijn. Ik zie deze soort bij geen der schrijvers vermeld of afgebeeld, tenzij VALENTIJN's figuur No. 269 haar mogt voorstellen.

BALISTINI.

Monacanthus curtorhynchos Blkr.

Monac. corpore oblongo compresso, diametro dorso-anali $3\frac{1}{4}$ ad 4 fere in ejus longitudine absque filo caudali, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in diametro dorso-anali; capite acuto convexo $3\frac{1}{4}$ ad 4 fere in longitudine corporis absque filo caudali, vix longiore quam alto; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitidis; linea rostro-frontali convessa; rostro acuto oculo duplo circiter longiore; dentibus utraque maxilla 6 acutis, antieis apice obliquis vel emarginatis, angularibus rotundatis; apertura branchiali ante basin pinnac pectoralis superiorem desinente, longitudine oculi diametrum sub-

aequante; cute toto corpore spinulis brevissimis scabra; linea laterali maxime conspicua regione postoculari rectiuscula supra apicem pectoralium angulo obtuso deorsum flexa et usque ad media latera supra radios anales anteriores descendente, posteriore corporis parte rectiuscula; parte lineae lateralis cephalica oculum cingente ramis postocularibus 2. ramo superiore membranam spinae dorsalis versus adscendente, inferiore sub oculo bifido crure posteriore curvatura duplice descendente et ante spinam ventralem cum crure lateris oppositi unito, crure anteriore angulum oris versus descendente ibique sursum curvato nares attingente et oculum superne cingente; cauda setis vel spinis majoribus nullis; spina dorsali supra oculi partem posteriorem inserta, rostro vix vel non breviore, gracili, acuta, scabra, dentibus majoribus nullis; pinnis dorsali radiosa analique antice elevatis acatis emarginatis, diametro dorso-anali minus duplo humilioribus radiis simplicibus; ventrali triangulari squamis majoribus polyacanthis valde scabra, spina longe infra pinnam prominente dentibus magnis spinaeformibus armata, radiis membranam non vel vix superantibus; pectoralibus obtusis convexis capite plus duplo brevioribus; caudali obtusa convexa radio subexterno superiore in filum bifidum producto, absque filo $5\frac{3}{4}$ ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; corpore fuscescente-aurantiaco maculis magnis fuscis nebulato spatiis internebulariibus maculis parvis et vittulis violaceo-fuscis pictis, vittulis capite oblique transversim, ventre reticulatim et oblique longitudinaliter dispositis; pinna membrana coerulecent-hyalinis radiis aurantiacis; spina dorsali fusco annulata; ventrali aurantiaca inferne vittis longitudinalibus 3 fusco-violaceis; caudali fasciis 2 latis transversis diffusis violascentibus radiis externis violascente variegatis.

B. 5. D. 2—28 (omn. simpl.). P. 11 (omn. simpl.). A. 27 (omn. simpl.).

C. 12 (omn. fiss.).

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum absque filo caudali 92" et 103".

Aann. Deze Monacanthus is gemakkelijk herkenbaar aan haar slank ligchaam, bol profiel, slanken weinig gewapenden rugdoorn, spitse 2^e rugvin en aarsvin, zeer duidelijk gemarkeerde zijlijn, staartvindraad, kleurtekening, enz.

Monacanthus cryptodon Blkr.

Monacanth. corpore oblongo compresso, diametro dorso-anali 3 fere ad $2\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine 3 ad 3 fere in diametro dorso-anali; capite acuto $3\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis, vix altiore quam longo; oculi

lis diametro 3 circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali decimivis convexiuscula; rostro acuto oculo duplo circiter longiore; dentibus utraque maxilla 6 acutis, anticus apice obliquis vel emarginatis, angularibus rotundatis; apertura branchiali ante basin pinnae pectoralis superiorem desinente longitudine oculi diametrum subaequante; cune toto corpore spinulis brevisimis scabra; linea laterali valde conspicua regione postoculari leviter adscendente supra apicem pinnae pectoralis angulo obtuso deorsum flexa et usque ad media latera supra radios anales anteriores descendente, posteriore corporis parte rectiuscula; parte lineae lateralis cephalica oculum cingente ramis postocularibus 2, ramo superiore membranam spinae dorsalis versus adscendente, inferiore sub oculo bifido crure posteriore curvatura duplice descendente et ante spinam ventrale cum crure lateris oppositi unita, crure anteriore angulum oris versus descendente ibique sursum curvata nires attingente et oculum superne cingente; cauda setis vel spinis majoribus nullis; spina dorsali supra oculi partem posteriorem inserta rostro non breviore, gracili, acuta, scabra, dentibus majoribus nullis; pinna dorsali radios a analique obtusis convexis diametro dorso-anali quadruplo circiter humilioribus radiis simplicibus; pectoralibus obtusis convexis capite plus duplo brevioribus; ventrali triangulari squamis majoribus polyacanthis valde scabra, spina longe infra pinnam prominente dentibus magnis spinaeformibus armata, radiis membranam vix superantibus; caudali obtusa convessa angulis acuta 5 et paulo in longitudine corporis; corpore aurantiaco-fusco maculis magnis irregularibus fusca nebulato, spatiis internebularibus guttulis parvis fusca numerosis; spina dorsi fusco annulata; pinna ventrali fuscescente-aurantiaca fusco marginata fasciaque lata diffusa longitudinali fusca; pinnis ceteris membrana coeruleo-lyalinis radiis aurantiaciis; caudali fasciis 3 transversis fusco-violaceis, radiis externis fusco-violaceo variegatis.

B. 5. D. 2—26 (omn. simpl.). P. 10. (omn. simpl.). A. 26 (omn. simpl.).

C. 1/10/1.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum 84" et 88".

Aanm. Deze soort staat in verwantschap tusschen *Monacanthus choirocephalus* Blkr en *Monacanthus nemurus* Blkr, doch is slanker van ligchaam, heeft het profiel van den snuit meer bol dan hol, de zijlijn zeer duidelijk zichtbaar, den rugdoorn minder sterk bewapend, andere kleuren, enz. Ik ontleen den soortnaam aan de geringe bewapening van den rugdoorn.

Ik bezit thans de volgende soorten van *Monacanthus* van

den Indischen Archipel: *Monacanthus Cantoris* Blkr (van Java, Banka, Singapore, Ternate), *Monacanthus choirocephalus* Blkr (van Java), *Monacanthus chrysospilos* Blkr (van Amboina en de Batoe-eilanden), *Monacanthus geographicus* Cuv. (van Java en Bintang), *Monacanthus hajam* Blkr (van Java), *Monacanthus* (Amanses) *hystrix* Burt. (van Amboina), *Monacanthus Houttuyni* Blkr (van Sumatra, Ternate en Flores), *Monacanthus janthinosoma* Blkr (van Amboina), *Monacanthus melanocephalus* Blkr (van Solor en de Batoe-eilanden), *Monacanthus melanopterus* Blkr (van Celebes), *Monacanthus nemurus* Blkr (van Java), *Monacanthus tomentosus* Cuv. (van Java, Celebes, Halmahera, Amboina, Ceram, Flores), *Monacanthus trichurus* Blkr (van Batjan, Amboina, Ceram) en de beide boven beschrevene van Amboina.

SOLENOSTOMATOÏDEI.

Solenostoma brachyurus Blkr.

Solenost. corpore elongato compresso, altitudine 7½ ad 8½ in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite 3 circiter in longitudine corporis; oculis diametro 7 circiter in longitudine capitum; vertice, crista naso-frontali et crista suborbitali spinulis pluribus parvis simplicibus serratis; orbita antice et postice spinula majore armata; rostro acuto oculo plus quadruplo longiore, altiore quam lato, plus sextuplo longiore quam parte gracillima alto, superne antice in 3^a tertia parte spina nasali bifurca, inferne antice in dimidio posteriore cirro diviso; seuis corpore 30 p. m. in serie longitudinali, carinis spinulis bifurcis armatis, scutis posterioribus scutis anterioribus multo minoribus; dorso postice ventreque post anum gibbosus; piana dorsali 1^a postice in anteriore dimidio corporis sita, corpore multo altiore, flabelliformi, basi oculo non vel vix longiore; pinnis dorsali 2^a et anali tota earum longitudine circiter a pinna caudali remotis corpore minus duplo humilioribus, vix longioribus quam altis, rotundatis; pectoralibus obtusis rotundatis; ventralibus rostro multo brevioribus obtusis; caudali obtusa rotundata 5 circiter in longitudine corporis; colore corpore pinisque pulchre roseo-flavo; capite corporeque vittulis transversis ex parte

interruptis pulcherrime carmosinis; pinnis dorsali 1^a, caudali ventralique maculis oblongis vittaeformibus aliquot pulcherrime carmosinis.

B. 2. D. 5—18? P. plus quam 20. V. 7? A. 18? C. 15.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 spe iminum 51" et 55".

Aann. Deze Solenostoma is nader verwant aan *Solenostoma paradoxum* Lacep. (Nat. Tijdschr. N. Ind. VI p. 506), dan aan *Solenostoma cyanopterus* Blkr (Nat. T. N. Ind III p. 308 Verh. Bat. Gen. XXV Trosk. vissch. ubi false sub nomin. Solenost. paradox.). Zij onderscheidt zich door haar fraai geel ligchaam en fraai karmozijne vlekken, alsmede door betrekkelijk sterker doornbewapening van den kop, slanker ligchaam, kortere staart- en buikvinnen, enz.

Mijne voorwerpen, ofschoon in uitmuntenden toestand van bewaring, hebben de vinstralen zoo teeder, dat ik hun aantal niet nauwkeurig heb kunnen bepalen.

Scripsi Batavia Calendis Martii MDCCCLV.
